

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА
СПРЕЧАВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ
Број: 014-021-01-3/23-01
Датум: 24.03.2023. године
Царице Милице 1
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 27.03.2023

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	02-56/23		

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Председнику, господину Владимиру Орлићу

11000 Београд
Трг Николе Пашића 13

Поштовани председниче Народне скупштине Републике Србије,

На основу одредаба члана 38. став 3. и 39. став 1. Закона о спречавању корупције („Службени гласник РС”, бр. 35/19, 88/19, 11/21 – аутентично тумачење, 94/21 и 14/22) подносим Народној скупштини Републике Србије Извештај о спровођењу Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23 – потпоглавље борба против корупције и редован годишњи извештај Агенције за спречавање корупције за 2022. годину.

С поштовањем,

ДИРЕКТОР
Дејан Дамњановић

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА
СПРЕЧАВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ
Број: 014-021-01-3/23-01
Датум: 24.03.2023. године
Царице Милице 1
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 27.03.2023

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	02-56	1/23	

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Председнику, господину Владимиру Орлићу

11000 Београд
Трг Николе Пашића 13

Поштовани председниче Народне скупштине Републике Србије,

На основу одредаба члана 38. став 3. и 39. став 1. Закона о спречавању корупције („Службени гласник РС”, бр. 35/19, 88/19, 11/21 – аутентично тумачење, 94/21 и 14/22) подносим Народној скупштини Републике Србије Извештај о спровођењу Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23 – потпоглавље борба против корупције и редован годишњи извештај Агенције за спречавање корупције за 2022. годину.

С поштовањем,

ДИРЕКТОР

Дејан Дамњановић

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА
СПРЕЧАВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ
Број: 014-021-01-3/23-01
Датум: 24.03.2023. године
Царице Милице 1
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 27.03.2023

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	02-561/23		

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Председнику, господину Владимиру Орлићу

11000 Београд
Трг Николе Пашића 13

Поштовани председниче Народне скупштине Републике Србије,

На основу одредаба члана 38. став 3. и 39. став 1. Закона о спречавању корупције („Службени гласник РС”, бр. 35/19, 88/19, 11/21 – аутентично тумачење, 94/21 и 14/22) подносим Народној скупштини Републике Србије Извештај о спровођењу Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23 – потпоглавље борба против корупције и редован годишњи извештај Агенције за спречавање корупције за 2022. годину.

С поштовањем,

ДИРЕКТОР
Дејан Дамњановић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА
СПРЕЧАВАЊЕ
КОРУПЦИЈЕ

АСК

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

—
за 2022. годину

Република Србија

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА
СПРЕЧАВАЊЕ
КОРУПЦИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

за 2022. годину

Београд, март 2023. године

Назив:

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
за 2022. годину**

Издавач:

**Агенција за спречавање корупције
Царице Милице 1
11000 Београд
Телефон: 011 41 49 100
www.acas.rs**

За издавача:

Дејан Дамњановић, директор

Штампа:

Virograf com

Лектура:

Маријана Бајин

Година:

2023.

Место:

Београд

САДРЖАЈ:

1. УВОДНА РЕЧ	6
2. О АГЕНЦИЈИ.....	7
3. ПРЕПОРУКЕ	11
4. ПРЕГЛЕД АКТИВНОСТИ И РЕЗУЛТАТА	13
СУКОБ ИНТЕРЕСА	13
ПРОВЕРА ИЗВЕШТАЈА О ИМОВИНИ И ПРИХОДИМА ЈАВНИХ ФУНКЦИОНЕРА.....	16
ОДЛУКЕ ПО ЖАЛБАМА ЈАВНИХ ФУНКЦИОНЕРА	18
КАТАЛОГ ПОКЛОНА	19
КОНТРОЛА ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ АКТИВНОСТИ	20
ЛОБИРАЊЕ	23
АНАЛИЗА РИЗИКА КОРУПЦИЈЕ У ПРОПИСИМА	24
ПЛАН ИНТЕГРИТЕТА	26
ОБУКЕ О ЕТИЦИ И ИНТЕГРИТЕТУ	28
ЛОКАЛНИ АНТИКОРУПЦИЈСКИ ПЛАН – ЛАП.....	31
ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ.....	33
ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ЗА СПРЕЧАВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ У ОБЛАСТИМА ОД ПОСЕБНОГ РИЗИКА	35
ИСТРАЖИВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ	37
ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕДСТАВКАМА ГРАЂАНА	45
ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА	47
САРАДЊА СА ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА	48
МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА.....	50
МЕЂУНАРОДНИ ПРОЈЕКТИ	52
ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ	54
САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА.....	56
КАДРОВСКИ И ТЕХНИЧКИ КАПАЦИТЕТИ	57
РОДНА ПЕРСПЕКТИВА СПРЕЧАВАЊА КОРУПЦИЈЕ.....	58
5. ПОСЕБАН ДЕО – ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗИ.....	60

1.

УВОДНА РЕЧ

Пред вама је 13. Извештај Агенције за спречавање корупције који, на годишњем нивоу, у складу са Законом о спречавању корупције, подносимо Народној скупштини Републике Србије.

Доследна примена механизма спречавања корупције била је наш кључни циљ и у претходном периоду, а све наше надлежности усмерене су на јачање интегритета, имајући у виду да интегритет, поред поштовања правила, обухвата и вредности на начин да постану саставни део функционисања институција и деловања јавних функционера, као и запослених у јавном сектору.

У 2022. години Народна скупштина је усвојила нови Закон о финансирању политичких активности, којим су Агенцији поверена и додатна овлашћења, нарочито значајна у светлу избора одржаних у претходној години. Поступајући у складу са Законом о финансирању политичких активности и благовремено усвојеним подзаконским актима, Агенција је успела да одговори на све обавезе у вези са контролом финансирања трошкова изборне кампање и тиме пружи значајан допринос унапређењу интегритета учесника у изборном процесу. О новом нормативном оквиру у овој области обучавали смо политичке субјекте, медије и организације цивилног друштва, а израдили смо и Приручник за примену Закона о финансирању политичких активности.

У години за нама, напори државних органа, укључујући и Агенцију за спречавање корупције, резултирали су тиме да, у погледу усклађености са препорукама Групе држава против корупције Савета Европе (GRECO) за Четврти круг евалуације, који обухвата спречавање корупције у односу на посланике, судије и тужиоце, од марта 2022. године Република Србија више није међу државама које се налазе у „глобално незадовољавајућем” режиму.

Уз наше редовне надлежности, нарочито смо били посвећени јачању свести и разумевања улоге Агенције, кроз обуке усмерене на различите циљне групе, али и тако што смо, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, израдили нову интернет презентацију, како бисмо још транспарентније представљали наше активности и резултате. Тиме смо изнова потврдили решеност да будемо потпуно отворени према грађанима, организацијама цивилног друштва, медијима и целокупној јавности.

Успеси нам јесу подстицај, али и обавеза и одговорност да још снажније унапређујемо интегритет у јавном сектору, чему остајемо потпуно посвећени.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА
проф. др Милош Станковић

ДИРЕКТОР
Дејан Дамњановић

2. О АГЕНЦИЈИ

Агенција за спречавање корупције је самосталан и независан државни орган који, за обављање послова из своје надлежности, одговара Народној скупштини. Средства за рад Агенције обезбеђују се у буџету Републике Србије, у посебном буџетском разделу, и из других извора, у складу са законом. Годишња средства за рад Агенције у 2022. години, обезбеђена у буџету, износила су 297.989.000,00 динара.

Седиште Агенције је у Београду, Царице Милице 1.

Нормативни оквир поступања Агенције чине:

- Закон о спречавању корупције („Сл. гласник РС“, бр. 35/2019, 88/2019, 11/2021 – Аутентично тумачење, 94/2021 и 14/2022)
- Закон о финансирању политичких активности („Сл. гласник РС“, бр. 14/2022)
- Закон о референдуму и народној иницијативи („Сл. гласник РС“, бр. 111/2021 и 119/2021)
- Закон о лобирању („Сл. гласник РС“, бр. 86/2018 и 86/2019).

У поступцима које води Агенција, у складу са овим законима, примењује се закон којим се уређује општи управни поступак.

У оквиру надлежности које су установљене Законом о спречавању корупције Агенција:

1. надзире спровођење стратешких докумената, подноси Народној скупштини извештај о њиховом спровођењу са препорукама за поступање, даје одговорним субјектима препоруке како да отклоне пропусте у спровођењу стратешких докумената и иницира измене и допуне стратешких докумената;
2. доноси опште акте;
3. покреће и води поступак у коме се одлучује о постојању повреда овог закона и изриче мере у складу са овим законом;
4. решава о сукобу интереса;
5. обавља послове у складу са законом који уређује финансирање политичких активности, односно законом који уређује лобирање;
6. подноси кривичне пријаве, захтеве за покретање прекршајног поступка и иницијативе за покретање дисциплинског поступка;
7. води и објављује Регистар јавних функционера и Регистар имовине и прихода јавних функционера у складу са овим законом;

8. проверава извештаје о имовини и приходима које поднесу јавни функционери;
9. води и проверава податке из евиденција одређених овим законом;
10. поступа по представкама физичких и правних лица;
11. даје мишљења о примени овог закона на сопствену иницијативу или на захтев физичких или правних лица и заузима ставове од значаја за примену овог закона;
12. иницира доношење или измену прописа, даје мишљења о процени ризика од корупције у нацртима закона из области посебно ризичних за настанак корупције и мишљења о нацртима закона који уређују питања обухваћена потврђеним међународним уговорима у области спречавања и борбе против корупције;
13. истражује стање корупције, анализира ризике од корупције и сачињава извештаје са препорукама ради отклањања ризика;
14. надзире доношење и спровођење планова интегритета;
15. доноси програм обуке и упутство за обуку у области спречавања корупције и прати спровођење обуке у органима јавне власти;
16. обавља послове међународне сарадње у области спречавања корупције;
17. обавља и друге послове одређене законом;
18. примењује закон којим се уређује општи управни поступак.

У оквиру надлежности које су установљене Законом о финансирању политичких активности Агенција:

1. врши контролу финансирања политичких субјеката;
2. подноси захтеве за покретање прекршајног поступка и изриче мере упозорења због кршења одредаба закона;
3. доноси решења о губитку права на средства из јавних извора;
4. води евиденцију финансијских извештаја политичких субјеката;
5. организује и координира посматрање изборних кампања.

У оквиру овлашћења по Закону о референдуму и народној иницијативи Агенција:

1. објављује назив организатора референдумске кампање;
2. објављује извештаје о трошковима референдумске кампање;
3. контролише извештаје о трошковима референдумске кампање;
4. подноси захтеве за покретање прекршајног поступка због повреде овог закона.

Надлежности Агенције установљене Законом о лобирању:

1. обука и издавање уверења о завршеној обуци за лобисте;
2. вођење Регистра лобиста;
3. вођење Регистра правних лица која обављају лобирање;
4. вођење Посебне евиденције страних физичких и правних лица који обављају лобирање;
5. контрола садржине и начина вођења евиденције органа власти о лобистичким контактима функционера који су изабрани, постављени, именовани, запослени или на други начин радно ангажовани у том органу;
6. изрицање мера у случају кршења обавеза лобираним лицу, односно одговорном лицу у органу власти, у складу са законом који уређује спречавање корупције, односно иницирање покретања дисциплинског поступка;
7. провера извештаја о раду лобиста, односно правних лица која обављају лобирање;

8. подношење захтева за покретање прекршајног поступка за прекршаје прописане Законом.

У циљу примене закона у извештајном периоду донети су или усклађени следећи подзаконски акти Агенције:

1. Правилник о евиденцијама и извештајима политичких субјеката са обрасцима;
2. Правилник о садржини и начину подношења извештаја о трошковима референдумске кампање.

Донети су и подзаконски акти који уређују рад органа и стручне службе Агенције:

1. Правилник о начину обављања послова јавних набавки;
2. Упутство за спровођење обуке у области спречавања корупције и јачања интегритета.

Органи Агенције су директор и Веће Агенције. Директор представља и заступа Агенцију, руководи радом службе Агенције, одлучује о захтевима јавних функционера у складу са Законом о спречавању корупције, доноси одлуке о повреди овог закона, Закона о финансирању политичких активности, Закона о лобирању и Закона о референдумској кампањи и народној иницијативи. Директора бира Народна скупштина већином гласова свих народних посланика после спроведеног јавног конкурса који расписује министарство надлежно за послове правосуђа, а спроводи Правосудна академија.

У Агенцији је образовано десет основних и две посебне унутрашње јединице које обезбеђују ефикасан и независан рад. У секторима, као основним организационим јединицама, образована су одељења, одсеци и групе као унутрашње јединице.

1. Сектор за контролу финансирања политичких активности
 - 1.1. Одељење за контролу финансирања политичких активности
 - 1.1.1. Одсек за контролу извештаја
 - 1.1.2. Одсек за припрему и евиденције
 - 1.2. Одсек за поступање у случајевима повреде закона
2. Сектор за проверу имовине
 - 2.1. Одељење за проверу имовине
 - 2.1.1. Одсек за послове провере имовине
 - 2.1.2. Одсек за поступање у случајевима повреде закона
3. Сектор за сукоб интереса и питања лобирања
 - 3.1. Одељење за решавање о сукобу интереса
 - 3.1.1. Одсек за контролу преноса управљачких права
 - 3.2. Група за питања лобирања
4. Сектор за превенцију и јачање интегритета
 - 4.1. Одељење за јачање институционалног интегритета
 - 4.1.1. Одсек за планове интегритета и анализу
 - 4.1.2. Одсек за едукације, антикорупцијске планове и Стратегију

5. Сектор за сарадњу са медијима и цивилним друштвом
 - 5.1. Група за сарадњу са медијима
 - 5.2. Група за сарадњу са цивилним друштвом

6. Сектор за регистре и евиденције
 - 6.1. Одељење за регистре и евиденције
 - 6.1.1. Одсек за регистре
 - 6.1.2. Група за евиденције и извештавање

7. Сектор за правне послове
 - 7.1. Одељење за правне послове и заступање
 - 7.1.1. Одсек за аналитику, нормативу и поступање
 - 7.1.2. Одсек за представке и сарадњу са другим државним органима

8. Сектор за спољне послове и стратешки развој
 - 8.1. Група за европске интеграције, стратешко планирање и развој
 - 8.2. Група за пројекте

9. Сектор за опште послове
 - 9.1. Одељење за материјално-финансијске послове
 - 9.1.1. Одсек за материјално-финансијске послове
 - 9.1.2. Одсек за послове писарнице и архиве
 - 9.1.3. Одсек за информатичке послове

10. Сектор за истраживање и аналитику
 - 10.1. Група за истраживање
 - 10.2. Група за аналитику

У циљу обезбеђивања двостепености одлучивања, Веће, у складу са Законом о спречавању корупције, одлучује по жалбама против одлука директора, заузима правне ставове, доноси одлуке о правним питањима, као и друге одлуке из своје надлежности.

Чланови Већа су, између редовних седница којих је у извештајном периоду било десет, анализирали и израђивали нацрте одлука у предметима у којима су известиоци. У сложеним правним питањима, а ради заузимања начелних правних ставова, консултовали су прописе којима је регулисано одређено спорно правно питање. Разматрали писане и усмене месечне извештаје стручне службе. Веће је, поред редовних, одржало и две телефонске седнице.

3. ПРЕПОРУКЕ

- Неопходно је спроводити активности усмерене на испуњавање препорука Групе држава против корупције Савета Европе (*GRECO*) у Петом кругу евалуације, укључујући и усвајање Закона о изменама и допунама Закона о спречавању корупције и Закона о изменама и допунама Закона о лобирању;
- Неопходно је усвојити Закон о изменама и допунама Закона о финансирању политичких активности тако да се регулишу питања деловања трећих лица (правних и физичких лица који нису даваоци прилога у смислу Закона), са циљем да утичу на изборни резултат или политичку активност политичког субјекта;
- Неопходно је прецизирати питање отписа дуга као врсте прилога у смислу Закона о финансирању политичких активности, а имајући у виду застарелост потраживања;
- Овлашћени предлагачи закона треба да доследно и благовремено извршавају обавезу коју имају у погледу достављања нацрта закона Агенцији која даје мишљење о процени ризика корупције у законима из области посебно ризичних за настанак корупције;
- Успоставити сарадњу са Владом Републике Србије са циљем обавештавања о нацртима закона из посебно ризичних области који нису достављени Агенцији на процену и ограничавања даље расправе о нацрту / предлогу таквих закона;
- Неопходно је повећати број запослених који раде на процени ризика корупције у прописима;
- Ради постизања вишег степена успешности у спровођењу дефинисаних активности у процесу европских интеграција, неопходно је користити налазе и препоруке које је Агенција формулисала у Трећем извештају о спровођењу Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23 – Потпоглавље Борба против корупције;
- Неопходно је да се руководиоци боље упознају са обавезама које институције имају у вези са израдом и спровођењем и извештавањем о спровођењу планова интегритета и организовањем, спровођењем и извештавањем о спровођењу обука о етици и интегритету и да снажно подрже те процесе како би резултати били квалитетнији;
- Запослени у органима јавне власти треба примарно да користе упутство за рад на обуци о етици и интегритету и упутство за израду, спровођење и извештавање о спровођењу планова интегритета и остале материјале које је Агенција израдила како би им помогла да испуне поменуте обавезе, уместо што се претежно ослањају на помоћ и подршку запослених у Агенцији, без претходног консултовања свих других доступних материјала;

- Органи јавне власти треба да унапреде унутрашњу координацију која се односи на стручно усавршавање и планирање спровођења обуке о етици и интегритету, као и да унапреде планирање и управљање процесом израде и усвајања плана интегритета како се не би дешавало да све ове обавезе испуњавају пред сам истек једногодишњег рока;
- Запослени у органима јавне власти треба да унапреде знања о коришћењу ИТ алата / софтвера за учење на даљину.

4. ПРЕГЛЕД АКТИВНОСТИ И РЕЗУЛТАТА

СУКОБ ИНТЕРЕСА

Агенција је примила укупно 1153 захтева јавних функционера, од чега 797 захтева за давање сагласности за вршење друге јавне функције, односно другог посла или делатности, за чланство у органима удружења, за заснивање радног односа или пословне сарадње након престанка јавне функције – пантофлажа, и 356 захтева за давање мишљења о спровођењу Закона о спречавању корупције, у вези са сукобом интереса.

У извештајном периоду окончано је, односно решено, 1613 поступака, на следећи начин:

- Дато је мишљење о спровођењу Закона о спречавању корупције у 318 поступака;
- Решени су захтеви јавних функционера за давање сагласности за вршење друге јавне функције, односно за обављање другог посла или делатности, за чланство у органима удружења, за заснивање радног односа или пословне сарадње након престанка јавне функције – пантофлажа у укупно 803 поступка, и то на следећи начин:

У 573 случаја Агенција је дала сагласност за вршење друге јавне функције, односно за обављање другог посла или делатности; донето је 37 решења којима је одбијен захтев јавног функционера за давање сагласности за вршење друге јавне функције, односно за обављање другог посла или делатности (од тога је четири утврђујућа); у 48 случајева Агенција је обавестила јавног функционера о ситуацији сукоба интереса; 145 поступака је окончано на други начин (доношењем решења којим је захтев одбачен као неблаговремен или неуредан, односно решења о обустави поступка, обавештењем да нисмо надлежни, службеном белешком). У вези са захтевима за сагласност јавних функционера, велики проценат извршења (90,32%), односно поступања по коначним решењима директора Агенције, којима су њихови захтеви одбијени, указује да јавни функционери показују све већу свест о сукобу интереса. У извештајном периоду, по основу 31 извршног решења, 28 јавних функционера престало је са истовременим вршењем неспојивих јавних функција.

- Повреда Закона о спречавању корупције утврђена је у 309 поступака и:
 - Мера опомене изречена је у 222 решења;
 - Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције изречена је у 12 решења;
 - Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о спречавању корупције изречена је у 45 решења;
 - Констатован престанак јавне функције по сили закона у 30 решења од којих је у једном случају поред тога изречена и мера опомене.
- У 174 поступка покренутих по службеној дужности и на основу пријаве није утврђена повреда закона и они су решени на други начин (решењем о обустави поступка, обавештавањем странака о томе да нема основа за вођење поступка за одлучивање о постојању повреде одредаба Закона о спречавању корупције, обавештењем странака да Агенција није надлежна за поступање, службеном белешком и др).
- У девет поступака Агенција је обавестила јавне функционере о томе да су пренели управљачка права у привредном друштву.

Од донетих 309 одлука због повреде Закона, највећи је број решења (162) којима су изречене мере јавним функционерима због кумулације јавних функција, док су друге по бројности (55) мере изречене јавним функционерима у ситуацијама које представљају сукоб интереса и непотизам. Због непреношења управљачких права у привредном друштву донето је 39 решења.

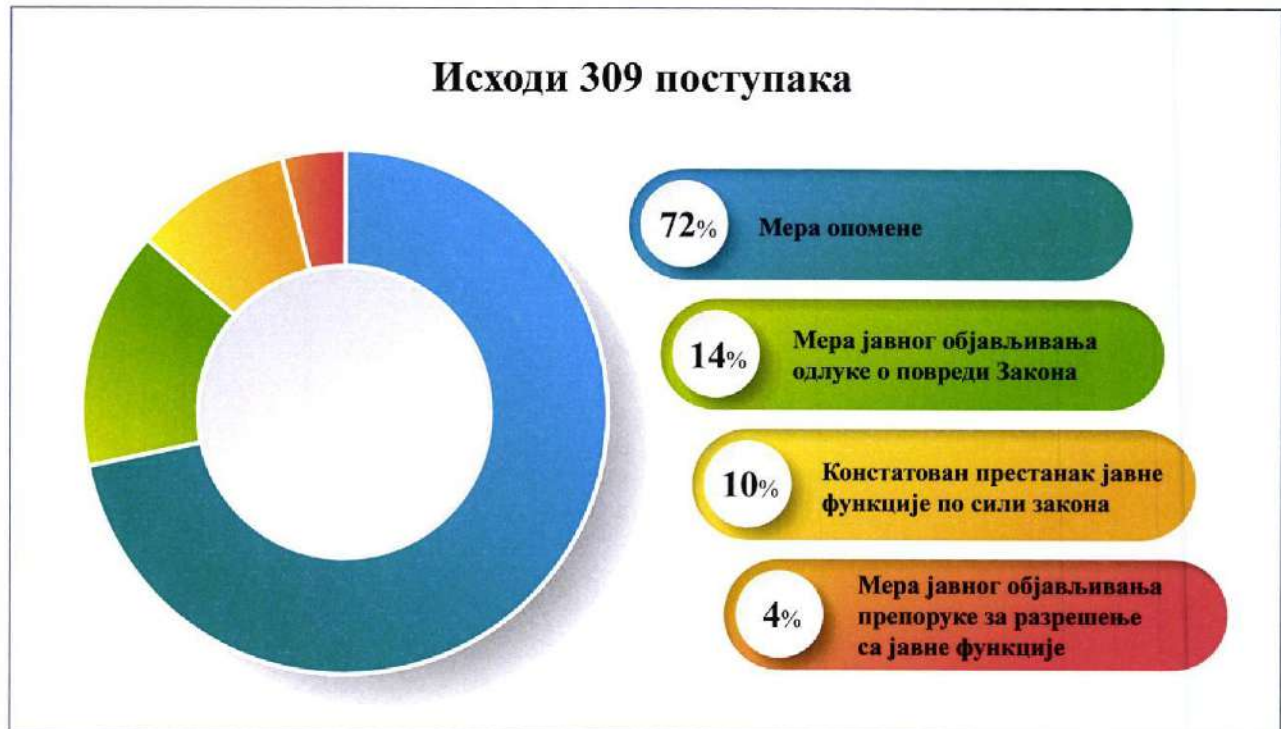
Од изречених мера опомене, 22 су биле мере опомене са налогом јавном функционеру за одређено поступање, од којих је у 16 поступака јавни функционер поступио по мери, у четири случаја јавни функционер није поступио, што процентуално износи 76,19% од броја извршних решења у којима је протекао рок за поступање (22). У једном поступку у току је рок за поступање, док у једном поступку решење није коначно (није протекао рок за жалбу).

Када је реч о поступању по решењима којима је утврђен престанак друге јавне функције, извршност решења је 92,86%. Од 28 коначних решења, у 26 случајева је поступљено по решењу, док је у два поступка у току рок за поступање.

По коначности седам решења којима су изречене мере јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције (четири решења донета 2021. године, три 2022. године), надлежном органу су достављене иницијативе, захтеви за поступање по решењу. Од тога су у три поступка разрешени јавни функционери, у једном поступку јавна функција је престала пре достављања иницијативе, у три поступка нису разрешили јавног функционера. У два поступка није слата иницијатива, јер је јавним функционерима престала јавна функција.

Све мере јавног објављивања препорука за разрешење са јавне функције изречене су јавним функционерима који јавне функције врше у органима јединица локалне самоуправе: председнику општине, члановима општинских већа (две), секретару скупштине града, директорима јавних предузећа (две), директорима установе културе, позоришта и културног центра (две), директору центра за социјални рад, директору апотеке и председнику управног одбора туристичке организације.

У извештајном периоду поднето је 33 захтева за покретање прекршајног поступка у вези са случајевима у којима су функционери били у сукобу интереса или због неспојивости послова са вршењем јавне функције, односно због забране вршења друге јавне функције:

- у 19 случајева због обављања друге јавне функције без сагласности Агенције;
- у два случаја због повреде одредбе у вези са недвосмисленим предочавањем саговорницима и јавности да ли јавни функционер износи став органа у којем врши јавну функцију или став политичке странке, односно политичког субјекта;
- у четири случаја због непоштовања прописаног рока за обавештавање Агенције о обављању другог посла или делатности;
- у једном случају због непреношења управљачких права и обављања другог посла или делатности у време ступања на јавну функцију, као и у једном случају и због непоштовања прописаног рока за обавештавање Агенције о сумњи у постојање сукоба интереса коју функционер или са њиме повезано лице има;
- у четири случаја због непоштовања прописаног рока за обавештавање Агенције о сумњи у постојање сукоба интереса коју функционер или са њиме повезано лице има;
- у два случаја због обављања другог посла или делатности без сагласности Агенције.

У поступању Агенција користи податке из Регистра јавних функционера у који су током 2022. године на основу обавештења 2.057 органа јавне власти, унети подаци о лицима која су ступила на јавну функцију или им је она престала.

У Евиденцију правних лица су унета 222 обавештења од осам правних лица у којима јавни функционер или члан породице има удео или акције, о учешћу у поступцима јавне набавке, приватизације или другом поступку чији је исход закључивање уговора са органом јавне власти, другим корисником буџета или другим правним лицем у којем Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или градска општина има удео или акције.

ПРОВЕРА ИЗВЕШТАЈА О ИМОВИНИ И ПРИХОДИМА ЈАВНИХ ФУНКЦИОНЕРА

Агенција је током 2022. године примила 5.218 Извештаја о имовини и приходима, а обрадила и у Регистру имовине и прихода верификовала 7.610 извештаја.

Проверавала је тачност, потпуност и благовременост у подношењу Извештаја за укупно 366 јавних функционера, од тога 250 према Годишњем плану провере за 2022. годину.

Годишњим планом провере обухваћене су судије Вишег суда у Београду, јавни тужилац и заменици јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву у Београду, секретари секретаријата Градске управе Града Београда, судије основних судова, директори јавних предузећа и други.

Због сумње да у Извештајима нису пријављени тачни и потпуни подаци покренуто је и осам ванредних провера Извештаја јавних функционера.

Због повреде Закона о спречавању корупције Агенција је покренула укупно 356 поступака против јавних функционера на републичком, покрајинском и локалном нивоу власти и то:

- 125 поступака због неблаговременог подношења Извештаја и због подношења нетачног или непотпуног Извештаја након избора, постављења или именована на јавну функцију;
- 35 поступака због неблаговременог подношења обавештења о непостојању промена у имовини и приходима након поновног избора, постављења или именована на јавну функцију;
- 88 поступака због неблаговременог подношења Извештаја и због подношења нетачног или непотпуног Извештаја по престанку јавне функције;
- 20 поступака због кумулативне повреде одредаба закона;
- 87 поступака због неблаговременог подношења Извештаја о битним променама у имовини и приходима за време трајања јавне функције;
- један поступак због неблаговременог подношења Извештаја о битним променама у имовини и приходима по престанку јавне функције.

Агенција је у поступцима изрекла укупно 376 мера, од чега 365 мера опомене и 11 мера јавног објављивања одлуке о повреди закона и то мера опомене:

- због неблаговременог подношења Извештаја и због подношења нетачног или непотпуног Извештаја након избора, постављења или именована на јавну функцију – 128 мера;
- 37 мера због неблаговременог подношења Обавештења о непостојању промена у имовини и приходима након поновног избора, постављења или именована на јавну функцију;
- 90 мера због неблаговременог подношења Извештаја и због подношења нетачног или непотпуног Извештаја по престанку јавне функције;
- 91 меру због неблаговременог подношења Извештаја о битним променама у имовини и приходима за време трајања јавне функције и по престанку;
- 19 мера због кумулативне повреде одредаба.

Већу Агенције изјављено је 11 жалби на решења директора Агенције којима су изречене мере јавним функционерима.

Веће је, као неосноване, одбило десет жалби јавних функционера и потврдило решења директора Агенције у поступцима у вези са извештајима о имовини и приходима.

Поднет је укупно 201 захтев за покретање прекршајног поступка због неподношења Извештаја или Обавештења у прописаном року, односно подношења нетачног или непотпуног Извештаја:

- у 96 случајева због неблаговременог подношења Извештаја у року од 30 дана од дана избора, постављења или именована;
- у 25 случајева због неподношења Извештаја односно Обавештења јавног функционера у року од 30 дана од дана поновног избора, постављења или именована;
- у 51 случају због неблаговременог подношења Извештаја након престанка јавне функције;
- у једном случају због неподношења Обавештења јавног функционера у року од 30 дана од дана поновног избора, као и због неблаговременог подношења Извештаја након престанка јавне функције;
- у шест случајева због неблаговременог подношења Извештаја у року од 30 дана од дана избора, постављења или именована и због неблаговременог подношења Извештаја након престанка јавне функције;
- у 22 случаја због нетачног, непотпуног или у року неподнетог Извештаја.

Година	Број покренутих поступака	Број изречених мера опомене	Број поднетих прекршајних пријава	Број поднетих кривичних пријава
2022.	356	365	201	6
2021.	284	219	134	7

На предлог јавних функционера, против којих је Агенција поднела захтеве за покретање прекршајних поступака због неблаговременог подношења Извештаја, Агенција је на основу члана 233. и 234. Закона о прекршајима, чл. 108. Закона о спречавању корупције и Упутства о поступку закључења споразума о признању прекршаја, у току 2022. године са окривљенима закључила 12 Споразума о признању прекршаја којима су утврђене новчане казне.

Прекршајни судови донели су укупно 161 одлуку на основу захтева за покретање прекршајног поступка поднетих пре и у току 2022. године.

Година	Осуђујуће пресуде	Ослобађајуће пресуде	Обуставе / прекид поступка
2022.	147	2	12
2021.	31	1	20

Надлежним тужилаштвима поднето је шест кривичних пријава и Извештаја због постојања основа сумње да јавни функционер, у намери да прикрије имовину и приходе, није Агенцији пријавио имовину и приходе или је дао лажне податке о имовини и приходима.

Исходи поступања по кривичним пријавама и Извештајима Агенције пре и у току 2022. године.

Година	Осуђујуће пресуде / условне осуде	Поднет оптужни предлог	Доказне радње у току	Одбачене кривичне пријаве уз примену начела опортунитета	Одбачене кривичне пријаве	Ослобађајуће одлуке	Обуставе кривичног поступка
2022.	1	2	12	1	3	2	1
2021.	3	*	24	2	10	1	1

Другим надлежним државним органима поднето је пет Извештаја (Управи за спречавање прања новца – четири и један надлежном органу јединице локалне самоуправе), због постојања основа сумње да су јавни функционери, чија су имовина и приходи били предмет провера, извршили неко друго кажњиво дело из надлежности тог органа.

ОДЛУКЕ ПО ЖАЛБАМА ЈАВНИХ ФУНКЦИОНЕРА

Веће Агенције је од укупно 49 жалби, 45 жалби одбило као неосноване. У једном предмету Веће је по службеној дужности поништило своју ранију одлуку и поново је, решавајући по жалби, исту одбило. Поводом две жалбе првостепене одлуке су поништене, а реч је о поступцима у којима су 2017. године, односно 2018. године покренути управни спорови, да би Управни суд пресудама из 2022. године уважио тужбе јавних функционера, поништио решења Одбора (ранији назив другостепеног органа), и поступак вратио на поновно решавање по жалби. У поновном поступку Веће је у једном предмету поништило првостепену одлуку из 2017. године и обуставило управни поступак због застарелости, а у другом поступку поништило је првостепену одлуку из 2018. године и утврдило да је жалба беспредметна.¹

Година	Одбијене жалбе	Поништена првостепена решења	Делимично поништена првостепена решења	Одбачене жалбе	Допуна поступка
2022.	45	2	*	*	2
2021.	60	22	*	*	*

¹ Детаљније о поступцима у Посебном делу Извештаја

Управни суд је, током 2022. године, доставио на одговор 16 тужби које су поднете ради поништаја одлука Већа донетих у поступку решавања по жалби, а по тужбама из претходних година води се још 57 управних спорова.

Управни суд је у току 2022. године доставио 27 пресуда. Одбијено је 25 тужби, а две тужбе су уважене.

КАТАЛОГ ПОКЛОНА

Јавни функционер и члан породице не сме да прими поклон у вези са вршењем јавне функције, изузев протоколарног и пригодног поклона. Примљени пригодни и протоколарни поклони постају јавна својина, у складу са законом који уређује јавну својину. Закон предвиђа услове у којима јавни функционер може задржати поклон.

Органи јавне власти воде Евиденцију о поклонима које су примили јавни функционери и чланови њихових породица и дужни су да копију Евиденције доставе Агенцији до 1. марта текуће године за поклоне примљене у претходној години.

На основу примљених евиденција Агенција води Каталог поклона јавних функционера. Каталог поклона за 2021. годину објављен је у законом прописаном року до 1. јуна 2022. године и броји 591 протоколарни и пригодни поклон. У извештајном периоду највише поклона пријавили су: Генерални секретаријат председника Републике, Министарство унутрашњих послова, Министарство одбране, Министарство спољних послова и Генерални секретаријат Владе Републике Србије.

Агенција је израдила и Анализу каталога поклона примљених у 2021. години, која обухвата статистичку обраду података из Каталога поклона, узимајући у обзир његове најбитније елементе, као и њихово поређење у односу на раније године.

Статистичка анализа Каталога поклона за 2021. годину приказује: број поклона по годинама, број поклона по врсти, својину поклона, поделу поклона према нивоу власти, поделу поклона према режиму својине, однос функције и својине на поклону, преглед држава дародаваца, као и листу јавних функционера који су примили поклоне.

Од укупног броја (591) примљених поклона у вези са вршењем јавне функције више је протоколарних (466) него пригодних поклона (125). Мањи број поклона задржан је у личној својини (64), док је већи број поклона пренет у јавну својину (527). Законску обавезу достављања копије Евиденције о примљеним поклонима Агенцији испунило је 28 органа свих нивоа јавне власти, што је повећање у односу на претходну годину, када је евиденције поклона доставило 24 органа. Вредност поклона креће се од 400,00 до 3.540.000,00 динара, док је

процењена новчана вредност највећег броја поклона у распону од 3.000,00 до 10.000,00 динара. За 30 поклона процена новчане вредности није била извршена до израде анализе.

На основу показатеља из ове анализе, може се закључити да је значајан пораст у броју пријављених поклона примљених током 2021. у односу на 2020. годину проузрокован престанком пандемије коронавируса, што је утицало на повећање протоколарних и пригодних сусрета јавних функционера.

Карактеристичне закључке садржане у овој анализи можете погледати на [линку](#):

КОНТРОЛА ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

У извештајном периоду на снагу је ступио нов Закон о финансирању политичких активности, као основни закон којим су уређена питања о изворима и начину финансирања, вођењу евиденција, контроле финансирања политичких активности политичких странака, коалиција и група грађана. Овим законом су регулисана и права и обавезе политичких субјеката, овлашћења Агенције, као и санкције за повреду овог закона.

Током 2022. године спроведени су избори за председника Републике, избор народних посланика у Народну скупштину Републике Србије, избор одборника скупштине града Београда и Бора, избор одборника Скупштина општина Аранђеловац, Смедеревска Паланка,

Лучани, Медвеђа, Књажевац, Бајина Башта, Дољевац, Кула, Кладово, Мајданпек и Сечањ, и Скупштине градске општине Севојно. Агенција је организовала и спровела мониторинг изборних активности политичких субјеката који су учествовали на наведеним изборима. У том смислу је спроведен поступак избора и обука за посматраче изборне кампање и ангажовано 124 теренска посматрача у више градова у Републици Србији. За праћење и контролу рада посматрача на терену ангажовано је десет централних координатора из реда запослених у Агенцији.

Сви политички субјекти са проглашеним изборним листама (126 субјекта) имали су обавезу да у року до седам дана пре дана гласања, поднесу Агенцији прелиминарни Извештај о трошковима изборне кампање, који се односи на период од дана расписивања избора до 15 дана пре дана одређеног за гласање, а коначни Извештај о трошковима изборне кампање у року од 30 дана од дана објављивања укупног Извештаја о резултатима избора.

Законску обавезу подношења прелиминарног Извештаја испунило је 103 политичка субјекта, односно 81,75 %.

Законску обавезу подношења коначног Извештаја о трошковима изборне кампање испунило је 111 политичких субјеката, односно 88,10%.

Поред наведеног, Агенција је вршила и контролу Извештаја о финансирању политичких субјеката који све регистроване политичке странке, као и групе грађана које имају представнике у представничким телима, подносе Агенцији до 30. априла текуће године, за претходну годину. Ови финансијски извештаји садрже податке о прилозима и имовини, као и мишљење овлашћеног ревизора. Према новом Закону, обавезу подношења извештаја немају политички субјекти чији годишњи прилив или одлив средстава по рачуну не прелази износ просечне месечне зараде.

Законску обавезу подношења Годишњег финансијског извештаја испунило је 162 политичка субјеката, односно 79 политичких странака и 83 групе грађана.

Агенција је контролом обухватила извештаје 22 политичка субјекта, од којих се 19 извештаја односи на 2021. годину, а три на 2020. годину.

Након извршене контроле извештаја о трошковима изборне кампање, као и годишњих финансијских извештаја Агенција је:

- покренула 44 поступка због сумње у постојање повреде Закона о финансирању политичких активности, од којих се 25 поступака односи на изборну кампању (16 по поднетим пријавама и девет по службеној дужности. У поступцима вођеним по службеној дужности изрекла седам мера упозорења, док је у два случаја донела решења о обустави поступка);
- изрекла 28 мера упозорења, од којих 11 у вези са изборном кампањом, а 17 у вези са контролом поднетих извештаја политичких субјеката;
- поднела 168 захтева за покретање прекршајних поступака;

- поднела један Извештај надлежном тужилаштву због постојања сумње да је одговорно лице у политичком субјекту извршило кривично дело;
- донела 41 решење о губитку права на добијање средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада политичког субјекта у наредној години на основу правноснажних пресуда којима је изречена новчана казна.

Извештаји о контроли финансирања трошкова политичких субјеката за избор народних посланика Народне скупштине Републике Србије за 2022. годину, за избор председника Републике Србије и одборника у Скупштину града Београда за 2022. годину и за избор одборника у Скупштину града Бора, скупштина општина и градску општину Севојно за 2022. годину, осим анализе извора финансирања и трошкова изборних кампања за укупно 100 политичких субјеката, садрже преглед уочених неправилности и могућих повреда Закона о финансирању политичких активности, као и податке о поднетим захтевима за покретање прекршајног поступка пред надлежним судом. Извештаји су објављени на интернет страни Агенције.

Агенција је, поступајући по захтевима политичких субјеката, дала 17 одговора, односно мишљења о примени одредаба овог закона. Одржала је и три обуке за представнике политичких субјеката на тему „Примена Закона о финансирању политичких активности и подношење годишњих Извештаја о финансирању и Извештаја о трошковима изборне кампање“.

О даваоцима прилога политичким субјектима у 2022. години, који су садржани у годишњим Извештајима о финансирању политичких субјеката, као и Извештаја о трошковима изборне кампање политичких субјекта, а који су били предмет контроле, Агенција је у складу са одредбама Закона, обавестила Пореску управу Републике Србије.

Законом о референдуму и народној иницијативи Агенција је овлашћена да донесе акт о садржини Извештаја о трошковима референдумске кампање, да контролише Извештаје о трошковима референдумске кампање, да води евиденције и објављује организаторе референдумске кампање, као и да објављује поднете Извештаје о трошковима референдумске кампање.

У Извештајном периоду, односно 16. јануара 2022. године, у Републици Србији спроведен је Референдум о потврђивању акта о промени Устава.

У законом прописаном року Агенција је на својој интернет страни објавила податке три организатора референдумске кампање, који су благовремено поднели и Извештаје о трошковима референдумске кампање. Након извршене контроле достављених извештаја у једном случају је утврђено поступање организатора супротно одредбама Закона о референдуму и народној иницијативи, због чега је надлежном суду поднет захтев за покретање прекршајног поступка.

По основу пријаве Агенцији, покренут је поступак у коме је утврђено да правно лице које је било организатор референдумске кампање није поднело Агенцији Извештај о трошковима референдумске кампање, због чега је и у овом случају поднет захтев за покретање прекршајног поступка.

ЛОБИРАЊЕ

Лобирање је активност којом се врши утицај на органе Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, органе ималаца јавних овлашћења, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе – орган власти у поступку доношења закона, других прописа и општих аката, из надлежности тих органа власти, ради остваривања интереса корисника лобирања.

Лобирање је законом регулисана активност и Агенцији су у овој области поверена значајна овлашћења.

Агенција је у просторијама Палате Србије организовала Радионицу под називом „Да ли је лобирање у Републици Србији почело?“ Циљ одржавања радионице је био размена резултата, искустава и изазова свих учесника у активности лобирања током примене Закона о лобирању, а нарочито привредних субјеката и удружења, као потенцијалних нерегистрованих лобиста, али и корисника лобирања.

На позив Агенције, радионици су присуствовали лобисти, јавни функционери, представници Привредних комора Србије и Војводине, као и Америчке привредне коморе, представници НАЛЕДА, Уније послодаваца Србије и Уније пословних жена Србије.

Агенција је одржала три обуке за лобисте, које је похађало 16 кандидата. По завршетку обуке и провере знања, стекли су Уверење о завршеној обуци за лобисте.

Уписано је девет нових лобиста у Регистру лобиста, док у Регистру правних лица која обављају лобирање није било уписа.

Агенцији су достављена три обавештења лобираних лица о првом лобистичком контакту и пет Извештаја о раду.

АНАЛИЗА РИЗИКА КОРУПЦИЈЕ У ПРОПИСИМА

Агенција иницира доношење или измену прописа, даје мишљења о процени ризика од корупције у нацртима закона из области посебно ризичних за настанак корупције и мишљења о нацртима закона који уређују питања обухваћена потврђеним међународним уговорима у области спречавања и борбе против корупције.

У извештајном периоду Агенција је применом Методологије за процену ризика од корупције у прописима израдила два мишљења на нацрте закона из области посебно ризичних за настанак корупције и то на:

- Нацрт закона о изменама и допунама Закона о националном оквиру квалификација Републике Србије – по захтеву за давање мишљења Министарства просвете, науке и технолошког развоја и,
- Нацрт закона о измени Закона о спречавању корупције – по захтеву за давање мишљења Министарства правде.

Од датих мишљења, Агенција је у једном предмету обавестила подносиоца захтева за давање мишљења о томе да нема примедби на текст нацрта закона у односу на који је извршила процену ризика од корупције, а у једном предмету је указала на факторе ризика и ризике од корупције у одредбама нацрта закона и дала је препоруке за њихово отклањање.

Агенција је реализовала активности из Оперативног плана за спречавање корупције у областима од посебног ризика које се тичу израде анализе ризика од корупције у релевантним подзаконским актима Закона о приватизацији, са фокусом на питањима транспарентности и приступа информацијама. Израђена анализа обухвата мишљења о процени ризика од корупције у девет подзаконских прописа и то:

- Правилнику о висини и врсти стварних трошкова насталих у спровођењу приватизације („Сл. гласник РС“, бр. 17/2015 и 88/2015),
- Правилнику о садржају Извештаја привременог заступника капитала („Сл. гласник РС“, бр. 12/2017),
- Правилнику о трошковима приватизације које сnose трећа лица пред министарством надлежним за послове привреде („Сл. гласник РС“, бр. 20/2016),
- Правилнику о висини трошкова накнаде за рад и висини накнаде стварних трошкова привременог заступника капитала („Сл. гласник РС“, бр. 109/2016),
- Уредби о стратешком партнерству („Сл. гласник РС“, бр. 129/2014, 75/2015, 16/2016 и 108/2016),
- Уредби о условима, начину и поступку спровођења продаје капитала великих субјеката приватизације методом јавног прикупљања понуда („Сл. гласник РС“, бр. 56/2015 и 31/2016),
- Уредби о условима, поступку и начину продаје капитала и имовине методом јавног прикупљања понуда са јавним надметањем („Сл. гласник РС“ бр. 122/2014, 61/2015, 12/2016 и 68/2017),

- Уредби о поступању лица која обављају послове привременог заступника капитала у субјектима приватизације („Сл. гласник РС“ број 90/2016) и
- Уредби о поступку контроле извршења уговорних обавеза купца из уговора о продаји капитала или имовине („Сл. гласник РС“, бр. 46/2018).

Агенција је реализовала активност „Израда анализе ризика од корупције у прописима који регулишу област стечаја са фокусом на питањима транспарентности и приступа информацијама“ на тај начин што је израдила наведену анализу, са препорукама за измене и допуне ових прописа у циљу уклањања идентификованих ризика и јачања транспарентности поступка стечаја. Израђена анализа обухвата мишљења о процени ризика од корупције у седам прописа и то:

- Закону о стечају („Сл. гласник РС“ бр. 104/2009, 99/2011 – др. закон, 71/2012 – УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018),
- Уредби о садржини, начину уписа и вођења Регистра стечајних маса („Сл. гласник РС“, бр. 4/2010),
- Правилнику о начину обављања стручног надзора над радом лиценцираних стечајних управника („Сл. гласник РС“, бр. 35/2010),
- Правилнику о основама и мерилима за одређивање награде за рад и накнаде трошкова стечајних управника („Сл. гласник РС“, бр. 1/2011 и 10/2012),
- Правилнику о начину спровођења реорганизације по унапред припремљеном плану реорганизације и садржини унапред припремљеног плана реорганизације („Сл. гласник РС“, бр. 57/2018),
- Правилнику о утврђивању националних стандарда за управљање стечајном масом („Сл. гласник РС“, бр. 62/2018) и
- Кодексу етике за стечајне управнике („Сл. гласник РС“, бр. 11/2010).

У циљу подношења надлежним органима иницијативе за измену ових аката, а имајући у виду обуку „Основи стечајног права и његова практична примена“, коју је запосленима задуженим за израду предметне анализе, у организацији *OSCE*, одржао професор Правног факултета Универзитета у Београду, проф. др Вук Радовић, Агенција се обратила именованом професору, ради давања коментара на конкретну анализу.

У вези са активношћу из Оперативног плана „Израда и објављивање анализе ризика од корупције у законима који дозвољавају могућност да се набавке спроводе без потпуне примене Закона о јавним набавкама (закони који дозвољавају могућност закључивања уговора са другим државама, међународним организацијама и финансијским институцијама), са препорукама за уклањање идентификованих ризика у овим прописима“ дата су мишљења о процени ризика од корупције у два закона и то:

- Закона о посебним поступцима ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију („Службени гласник РС“, бр. 9/20)
- Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС“, бр. 88/11, 15/16 и 104/16).

ПЛАН ИНТЕГРИТЕТА

КЉУЧНИ РЕЗУЛТАТ

- План интегритета за трећи циклус израдио је 99% обвезника²;

ОСТАЛИ РЕЗУЛТАТИ

- Одлуку о одређивању лица које ће обављати послове координације у вези са доношењем, спровођењем и извештавањем о спровођењу плана интегритета (у даљем тексту: координатор) испунило је 99,8% обвезника³;
- Спроведено је шест (6) обука за 146 руководилица институција под називом „Директор као покретач изградње институционалног интегритета”. Разврстано по полу, обуке је похађало 55% жена и 45% мушкараца;
- Одржане су 22 обуке на даљину под називом „Значај плана интегритета и његова израда у апликацији” намењене члановима радних група и координаторима за израду плана интегритета институција из свих 14 система. Обуку је похађало 1630 учесника, од тога 72% жена и 28% мушкараца;
- Одржано је 14 радних састанака са 102 координатора и члана радних група за израду плана интегритета. Разврстано по полу, обуке је похађало 65% жена и 35% мушкараца;
- Одржано је 7 обука на позив у организацији органа јавне власти и невладиних организација на којима је присуствовало 229 представника различитих институција;
- Израђена је и на веб-сајту Агенције објављена евиденција органа јавне власти који су поставили одлуку о одређивању координатора;
- Израђена је и на веб-сајту Агенције објављена евиденција органа јавне власти који су израдили план интегритета;
- Израђен је Извештај о тестирању Методологије за процену ризика од корупције у радном окружењу за Урбанистички завод Београда;
- Израђен је сет најчешћих питања са одговорима који је постављен на интернет страну Агенције за случај да обвезници на други начин нису успели да дођу до потребних информација везаних за израду плана интегритета.

КООРДИНАЦИЈА ИЗРАДЕ ПЛАНА ИНТЕГРИТЕТА

План интегритета је превентивни механизам који органи јавне власти у Републици Србији израђују периодично, сваке треће године.

Почетак примене Закона о спречавању корупције („Службени гласник РС”, бр. 35/2019, 88/2019, 11/2021 – аутентично тумачење, 94/2021 и 14/2022, у даљем тексту: Закон) утицао је на промену броја обвезника израде плана интегритета. Због тога је Агенција сачинила и на

2 Од 2969 институција које имају обавезу да израде план интегритета, 2936 је израдио свој план интегритета.

3 Од 2969 институција, 2963 је одредило координатора.

веб-сајту објавила евиденцију органа јавне власти⁴ који имају 30 и више запослених⁵, и који су у законској обавези да израде план интегритета. Ова евиденција сачињена је на основу списка институција који је Агенцији доставио Централни регистар обавезног социјалног осигурања и обухвата 2969 обвезника.

У зависности од тога у којој фази се налази израда и спровођење плана интегритета зависиле су и активности Сектора.

Како је у новембру 2021. године започет трећи циклус израде плана интегритета, институције су имале обавезу да до 28. фебруара 2022. године одреде координатора, а до 31. децембра 2022. године израде свој план интегритета. Осим тога, ступањем на снагу новог Закона уведена је први пут прекршајна одговорност за руководиоце институција у виду прописивања новчане казне у износу од 100.000 до 150.000 динара, уколико Агенцији не доставе план интегритета и извештај о спровођењу плана интегритета (члан 104. став 1. тачка 7) и ако не одреде лице које ће обављати послове координације у вези са доношењем, спровођењем и извештавањем о спровођењу плана интегритета (члан 104. став 1. тачка 8).

Проактиван приступ Агенције у виду пружања подршке органима јавне власти у изради плана интегритета огледао се у организовању серије обука за различите циљне групе, а суштина је била у томе да се руководиоци као и кључни актери (координатори, чланови радне групе и остала заинтересована лица) у овом важном процесу упознају са значајем израде плана интегритета као превентивног механизма за спречавање ризика од корупције, као и начином његове израде кроз апликацију. Посебна пажња посвећена је идентификовању ризика од корупције и других неправилности, процени интензитета ризика, одређивању адекватних мера за њихово спречавање, одређивању рокова и одговорних лица за њихово спровођење.

ЗАКЉУЧЦИ О ИЗРАДИ ПЛАНА ИНТЕГРИТЕТА

Све наведене активности које је Агенција спровела у току 2022. године у циљу пружања подршке органима јавне власти у вези са израдом плана интегритета довеле су до тога да 99% изради свој план интегритета, што је повећање од 35% израђених планова интегритета у односу на други циклус.

И поред тога, препорука Агенције је да органи јавне власти треба да унапреде планирање и управљање процесом израде и усвајања плана интегритета како се не би дешавало да све ове обавезе испуњавају пред сам истек једногодишњег рока.

4 Списак институција које су обвезници израде плана интегритета у трећем циклусу дата је по системима и доступна је на www.acas.rs/lat/pages/spisak_institucija_po_sistemima

5 Ради стабилности евиденције, у обвезнике израде плана интегритета увршене су институције које су на дан 1.11.2021. године (када је почео трећи циклус израде и спровођења плана интегритета) имале 30 и више запослених на неодређено време.

Што се самог коришћења апликације тиче, у трећем циклусу уочено је да су кроз циклусе обвезници навикнути на израду плана интегритета кроз апликацију те да им то у овом циклусу није представљало већи проблем.

Када је у питању разумевање важности овог превентивног механизма, руководиоци институција су уочили – иако је трећи циклус израде и спровођења плана интегритета у току – да су тек након присуства обукама, које је су за њих организоване, суштински посветили пажњу изради плана интегритета.

Поред тога, евидентно је да се мали број координатора и чланова радних група пре израде плана интегритета упознао са сетом докумената (приручником, упутством за координатора, упутством за радну групу, видео упутством и др.) који су израђени како би им олакшали рад и разјаснили недоумице. Због тога су значајни ресурси Агенције били ангажовани ради давања информација (путем телефона и електронске поште) које су већ садржане у наведеним документима и који су све време доступни на веб-сајту Агенције, као и у самој апликацији за израду и спровођење плана интегритета.

АКТИВНОСТИ НА СПРОВОЂЕЊУ МЕТОДОЛОГИЈЕ ЗА ПРОЦЕНУ РИЗИКА У РАДНОМ ОКРУЖЕЊУ

Како је једна од надлежности Агенције да истражује стање корупције, анализира ризике од корупције и сачињава извештаје са препорукама ради отклањања ризика, Агенција је у извештајном периоду израдила Извештај о тестирању Методологије за процену ризика од корупције у радном окружењу за Урбанистички завод Београда. Тестирање ове методологије, у сарадњи са одабраном институцијом, показало је да би требало увести одређене методолошке измене како би се испунила њена сврха.

ОБУКЕ О ЕТИЦИ И ИНТЕГРИТЕТУ

КЉУЧНИ РЕЗУЛТАТ

- 103.401 запослених и руководилаца у органима јавне власти успешно је, на даљину, завршило обуку о етици и интегритету полагањем теста знања.

ОСТАЛИ РЕЗУЛТАТИ

- 126.749 отворених корисничких налога на основу групних пријава запослених из 2.105 органа јавне власти за обуку на даљину о етици и интегритету;
- Око 30.000 учесника обуке на даљину о етици и интегритету добило је корисничку подршку приликом похађања обуке;
- Одржана је обука за предаваче (тренинг за тренере) у области етике и интегритета за запослене у јавним предузећима;

- Одржана је обука „Етика и интегритет” за запослене у јавном сектору и обука „Решавање етичких дилема” за државне службенике на положају у Националној академији за јавну управу;
- Акредитован је посебан програм стручног усавршавања у области превенције корупције за 2022. годину у Националној академији за јавну управу;
- Програм обуке „Етика и интегритет”, решењем министра просвете, науке и технолошког развоја, добио је статус програма од јавног интереса;
- Комора социјалне заштите је програм обуке „Етика и интегритет” признала као део континуиране едукације запослених у систему социјалне заштите.

СПРОВОЂЕЊЕ ОБУКЕ О ЕТИЦИ И ИНТЕГРИТЕТУ

Почетком примене Закона о спречавању корупције органи јавне власти су дужни да спроведу обуку запослених и руководиоца о етици и интегритету, у складу са програмом обуке и упутством за обуку и да писмено известе Агенцију о спровођењу обуке. Током 2022. наведену обуку су биле дужне да спроведу установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или градска општина. Већина установа се определила за реализацију обуке на даљину⁶ која је доступна на платформи за учење на даљину на веб-страници Агенције. У извештајном периоду отворено је 126.749 корисничких налога на основу групних пријава запослених, од којих су 94.951 (75%) жене, а 31.798 (25%) мушкарци из 2.105 органа јавне власти. Од наведеног укупног броја полазника њих 103.401 (79.044 жена – 76,4% и 24.351 мушкараца – 23,6%), односно 82% успешно је и завршило обуку на даљину полагањем теста знања. Свим корисницима који су успешно завршили обуку на даљину омогућено је преузимање електронског сертификата са корисничког налога.

Агенција је током 2022. године спровела и обуку за предаваче (тренинг за тренере) у области етике и интегритета на којој је присуствовало 14 запослених (10 жена и 4 мушкарца) у јавним предузећима са територије града Београда. Петодневна обука за предаваче је одржана са циљем јачања компетенција полазника за самостално спровођење обуке „Етика и интегритет” у органима у којима су запослени.

У Националној академији за јавну управу, акредитовани реализатор Агенције одржао је обуку „Етика и интегритет” на којој је присуствовало 15 полазника, од чега 11 жена (73,3%) и 4 мушкарца (26,7%), као и обуку „Решавање етичких дилема” за државне службенике на положају у оквиру пројекта „Јачање професионалних капацитета државних службеника на положају у Србији”, на којој је осморо државних службеника на положају (5 жена и три мушкарца) имало прилике да унапреди знања и вештине доношења одлука у етички изазовним ситуацијама.

⁶ Овај начин едукације нуди многе предности у односу на стручно усавршавање које се одвија у учионици: омогућава пријаву већег броја запослених, саморегулисано учење усклађено са другим обавезама полазника и добијање благовремене повратне информације о исходу учења. Полазници обуке су у сваком тренутку рада могли да рачунају на корисничку подршку администратора обуке – запослених у Агенцији.

ЗАКЉУЧЦИ О СПРОВОЂЕЊУ ОБУКЕ У ОРГАНИМА ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Праћење спровођења обуке о етици и интегритету у органима јавне власти учинило је видљивијим неколико изазова са којима се органи нису носили на адекватан начин, односно акцентовало је предуслове који треба да буду испуњени како би овај процес био успешно реализован.

1. Органи јавне власти треба боље да планирају спровођење обуке.

У Водичу за примену Програма и Упутства за спровођење обуке у области спречавања корупције и јачања интегритета дата су детаљна упутства и рокови везани за планирање и спровођење обука. Узимајући у обзир чињеницу да је у последњем кварталу 2021. године отворено више од 70.000 корисничка налога, односно 68% свих отворених налога током године, можемо закључити да органи јавне власти нису планирали спровођење стручног усавршавања на адекватан начин. Поред наведеног, пружање корисничке подршке полазницима обуке учинило је видљивим још два недостатка:

- у органима јавне власти треба побољшати процес унутрашње координације стручног усавршавања⁷
- запослени у органима јавне власти не посвећују довољно пажње упутствима за рад на обуци⁸.

2. Запослени у органима јавне власти треба да унапреде знања о коришћењу ИТ алата / софтвера за учење на даљину.

Иако је епидемија коронавируса током претходне две године у први план ставила различите врсте учења на даљину, пружање корисничке подршке полазницима обуке приликом отварања налога и похађања лекција је показало недовољну обученост запослених у органима јавне власти за коришћење едукативних софтвера. Уочљиво је, такође, да су полазници обуке, донекле, навикнути на похађање вебинара, али саморегулисано учење без предавача, представља проблем јер акцентује индивидуалну одговорност за рад и успех у раду, који је условљен и познавањем ИТ алата.

7 Значајан број органа јавне власти није имао лице које би се бавило процесом унутрашње координације стручног усавршавања у области етике и интегритета, па су запослени били препуштени сами себи или су добијали непотпуне, непрецизне или чак нетачне информације о похађању обуке.

8 Иако је Агенција у припремној фази израдила све документе који могу бити од помоћи полазницима обуке и лицима која би требало да се баве координацијом обуке на нивоу органа јавне власти, показало се да је мали број њих искористио сва доступна упутства и посветио одређено време упознавању са њима. Из наведеног разлога, оптерећеност администратора обуке на даљину је била повећана и значајан део радног времена је био посвећен одговарању на питања која су већ обрађена у неком од постојећих упутстава.

ЛОКАЛНИ АНТИКОРУПЦИЈСКИ ПЛАН – ЛАП

КЉУЧНИ РЕЗУЛТАТ

- Одржане су четири фокус групе са представницима ЈЛС и члановима тела за праћење спровођења ЛАП са циљем да се сагледа ефикасност и одрживост постојећег система за спречавање корупције на локалном нивоу.

ОСТАЛИ РЕЗУЛТАТИ

- Израђена су четири извештаја о усвајању локалног антикорупцијског плана и формирању тела за његово праћење;
- Израђена су три мишљења о нацртима ЛАП-а са препорукама за унапређење њихових садржаја.

ПРАЋЕЊЕ УСВАЈАЊА ЛОКАЛНИХ АНТИКОРУПЦИЈСКИХ ПЛАНОВА И ФОРМИРАЊА ТЕЛА ЗА ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ОВИХ ДОКУМЕНАТА

У децембру 2022. године, Агенција је одржала четири фокус групе са представницима ЈЛС које су усвојиле ЛАП и формирале тело за праћење спровођења овог документа, са представницима ЈЛС које нису усвојиле ЛАП и формирале тело за праћење спровођења и са члановима тела за праћење спровођења ЛАП. Циљ фокус група је био да се, на основу искустава и научених лекција формулишу закључци и препоруке о потреби усвајања посебног антикорупцијског документа на нивоу ЈЛС, о евентуалној изради новог модела овог документа и оптимизацији методологије координације и праћења његовог спровођења. Ови закључци би требало да послуже за конципирање нових јавних политика о спречавању корупције на нивоу локалне самоуправе.

Током 2022. године настављено је пружање стручне подршке радним групама за израду ЛАП, члановима комисије за избор тела, као и телима за надзор над њиховим спровођењем. Три општине: Гаџин Хан, Жабари и Кладово су Агенцији доставиле Нацрт ЛАП-а, пре организовања јавне расправе. Агенција је израдила анализе са мишљењима / препорукама за унапређење садржаја наведених антикорупцијских докумената како би се оне инкорпорирале у документ и унапредио његов квалитет.

У извештајном периоду израђена су четири квартална извештаја о изради ЛАП и формирању тела за праћење и достављена су Савету за спровођење Акционог плана за Поглавље 23.

ЗАКЉУЧЦИ О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНИХ АНТИКОРУПЦИЈСКИХ ПЛАНОВА И ФОРМИРАЊУ ТЕЛА ЗА ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ОВИХ ДОКУМЕНАТА

Уколико резимирамо податке о изради ЛАП-а и формирању тела за његово праћење на крају последњег извештајног периода у 2022. години можемо закључити да је укупно пет ЈЛС доставило информацију Агенцији о усвајању ЛАП-а, а три ЈЛС су формирале тела за праћење примене ЛАП-а, у складу са Моделом. Током свих фаза рада на усвајању ЛАП-а и формирању тела, већина ЈЛС која је испунила обавезу протекле године имала је помоћ експерата добијену путем пројектне подршке, између осталих и оне које је финансирала Агенција.

Од 2017. године до краја 2022. године, укупно 26 од 145 ЈЛС је усвојило ЛАП и формирало тело за праћење његовог спровођења, углавном у складу са Моделом Агенције, чиме су у потпуности испунили своју обавезу из активности 2.2.10.31. Акционог плана за Поглавље 23.

Узимајући у обзир наведене податке, као и податке које Агенција прикупља почев од 2017. године, видан је континуирани тренд успоравања усвајања ЛАП-а и формирања тела за праћење спровођења његових активности, који је уочен након 2019. године. Када овоме додамо чињеницу да је највећи број ЛАП-ова усвојен са роком реализације активности од три до пет година, што практично значи да је код највећег броја ЈЛС истекао овај период током 2022. године, поставља се питање одрживости ЛАП-а као антикорупцијског механизма. Како у Акционом плану за Поглавље 23 не постоји експлицитно наведена инструкција која се односи на поступање ЈЛС након истека периода реализације активности ЛАП-а, а која би подразумевала израду новог плана или ревизију постојећег, можемо претпоставити да највећи број ЈЛС интерпретира ову ситуацију на начин да сматра да је своју обавезу у потпуности испунила и окончала. Све наведено додатно поткрепљује препоруку која произилази из анализа које се односе на оптимизацију садржаја планских докумената за борбу против корупције на локалном нивоу (поменуте су у делу који се односи на надзор и спровођење стратешких докумената) да области и мере, тренутно садржане у Моделу ЛАП, а којих нема у важећем моделу плана интегритета за ЈЛС треба унети у модел плана интегритета у наредном циклусу, чиме ће ова два документа бити обједињена.

ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

КЉУЧНИ РЕЗУЛТАТ

- У оквиру надзора над спровођењем Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23 – Потпоглавље Борба против корупције израђен је Други извештај о спровођењу за 2021. годину;
- Поред годишњег, спроведен је и квартални надзор над спровођењем Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23 – Потпоглавље Борба против корупције и израђена су три квартална извештаја за 2022. годину;

Од почетка примене Закона о спречавању корупције 1. септембра 2020. године Агенција надзире спровођење Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23 – Потпоглавље Борба против корупције.

Поред оцене испуњености за континуиране активности, оне које су доспеле у 2021. години, оне које нису спроведене у 2020. години, као и оне које Агенција у Првом Извештају о спровођењу није могла да оцени, методолошког оквира и осврта на процес надзора над спровођењем, Агенција је, у том Извештају, дефинисала и 21 препоруку у области спровођења, унапређења квалитета извештавања и ближег дефинисања одређених активности, носилаца и показатеља резултата.

У 2022. години одржана су четири састанка Координационог тела за спровођење Акционог плана за Поглавље 23: Правосуђе и основна права и то 28. фебруара, 19. маја, 26. јула и 28. октобра 2022. године, на којим су учествовали и представници Агенције, у својству члана и заменика члана Координационог тела.

Ревидираним Акционим планом за Поглавље 23 – Потпоглавље Борба против корупције предвиђено је да Агенција, у сарадњи са надлежним институцијама, процени утицај досадашњих мера, предузетих са циљем смањења корупције у ризичним областима (јавне набавке, приватизација, здравство, порези, образовање, полиција, царине и локална самоуправа). У складу са предвиђеним роковима, Агенција је израдила Извештај о процени утицаја и 28. јуна 2022. године упутила га Народној скупштини⁹. У Извештају о процени утицаја Агенција је дефинисала 16 препорука за израду докумената јавне политике у области борбе против корупције, као и за превазилажење методолошке недоследности докумената јавне политике.

⁹ Видети на: http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/cir/pdf/izvestaji/2022/02-554_22.pdf

Агенција учествује у свим активностима у оквиру преговора Републике Србије за чланство у Европској унији. Током протекле године, резултате рада представљала је кроз извештавање о спровођењу Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23 (потпоглавља Правосуђе, Борба против корупције и Основна права). Са циљем успостављања система праћења резултата и случајева из делокруга рада Агенције, на полугодишњем нивоу израђивани су Извештаји о спровођењу прелазних мерила за Поглавље 23 у области сукоба интереса, пријаве и провере имовине и прихода функционера, посебно судија и тужилаца, као и контроле финансирања политичких активности, у сарадњи са Републичким јавним тужилаштвом и прекршајним судовима.

Настављено је и извештавање о резултатима и изазовима у раду и за потребе израде годишњег Извештаја Европске комисије о напретку Србије у реформама, и то у области политичких критеријума, борбе против корупције, правосуђа и реформе јавне управе; о спровођењу Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) посредством тела за спровођење – Одбора за ССП, Пододбора за правду, слободу и безбедност и Посебне групе за реформу јавне управе, као и о спровођењу Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (NPAА).

За Европску комисију за ефикасност правосуђа (CEPEJ), у оквиру Савета Европе, за 2021. годину израђен је и прилог о евалуацији резултата правосудне реформе на Западном Балкану (*Dashboard Western Balkans*).

Агенција се и у процесу властитог стратешког планирања ослања на приоритете у области европских интеграција па је тако у 2022. години израдила Оперативни план за спровођење Стратешког плана Агенције за период 2019–2023. године¹⁰ и пратила његово спровођење на кварталном и годишњем нивоу. Поред кључних надлежности Агенције, Оперативни план обухватио је и сегмент родне равноправности.

¹⁰ Стратешки план Агенције израђен је уз подршку USAID Пројекта за одговорну власт.

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ЗА СПРЕЧАВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ У ОБЛАСТИМА ОД ПОСЕБНОГ РИЗИКА

КЉУЧНИ РЕЗУЛТАТ

- Израђена су два извештаја о праћењу спровођења Оперативног плана за спречавање корупције у областима од посебног ризика (у даљем тексту: Оперативни план) са приказом статуса спровођења свих појединачних активности које су доспеле за реализацију и препорукама за даље поступање.

ОСТАЛИ РЕЗУЛТАТИ

- Израђена је Методологија за процену ризика корупције у областима које ће бити предмет будуће националне стратегије и пратећег акционог плана (у даљем тексту Методологија);
- Израђен је Модул обуке за примену Методологије;
- Израђена је анализа садржаја модела плана интегритета за систем локалне самоуправе и модела локалног антикорупцијског плана са јасним налазима о ризичним областима / процесима и мерама које се преклапају у овим документима;
- Израђена је анализа досадашње примене планова интегритета и локалних антикорупцијских планова и предлог препорука за оптимизацију и унапређење садржаја планских докумената за спречавање корупције у јединицама локалне самоуправе.

НАДЗОР И СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕШКИХ ДОКУМЕНАТА

Надзор над спровођењем стратешких докумената (у области борбе против корупције), поред тога што представља једну од кључних надлежности Агенције, важан је део процеса стратешког планирања. Надзор је инструмент за процену укупне релевантности и успеха планираних антикорупцијских циљева, мера и активности и чини основ за унапређење будућих јавних политика (стратешких докумената).

Оперативни план, који је Влада РС је усвојила 30. септембра 2021. године, представља документ јавне политике који садржи мере и активности усмерене на спречавање корупције у следећим ризичним областима: царина, локална самоуправа, приватизација, јавне набавке и полиција.

Агенција је у 2022. години вршила надзор над применом Оперативног плана и израдила два извештаја. Анализе и закључци из ових докумената као и препоруке које су проистекле као резултат надзора, требало би да чине један од основа за израду будуће Националне стратегије за борбу против корупције и пратећег Акционог плана. Извештаји су достављени Координациом телу за спровођење Оперативног плана.¹¹

¹¹ Извештаји су доступни на сајту Агенције https://www.acas.rs/cyr/page_with_sidebar/nadzor_pracenje#

У оквиру реализације активности које произлазе из Оперативног плана, (мера 2.1), Агенција је израдила Методологију чија је сврха да радној групи за израду будућих стратешких докумената у области борбе против корупције послужи као практичан алат за идентификовање надлежности у одређеној области / сектору који је посебно изложен ризицима корупције, да утврди које то околности омогућавају настанак корупције / неправилности у коришћењу јавних овлашћења, како би се, на основу добијених налаза, касније осмислиле ефикасне мере за спречавање корупције у одређеним областима, на нивоу сектора или целокупног националног система. Поред тога, Агенција је израдила Модул обуке за примену Методологије за представнике органа јавне власти, који ће учествовати у изради поменутих процена за сваку посебно ризичну област будуће националне стратегије и пратећег акционог плана.

Оперативним планом, у склопу мере 3.2.1, предвиђено је да се изради Анализа садржаја модела плана интегритета за систем локалне самоуправе и модела локалног антикорупцијског плана (ЛАП-а), са јасним налазима о ризичним областима / процесима и мерама које се преклапају у овом документима, као и Анализа досадашње примене планова интегритета и ЛАП. На основу резултата ових анализа требало је израдити препоруке за оптимизацију и унапређење садржаја планских докумената за спречавање корупције у јединицама локалне самоуправе. Агенција је израдила обе анализе и предлог препорука које су представљене Посебној радној групи¹² задуженој за формулисање коначног извештаја и поменутих препорука.

ЗАКЉУЧЦИ У ВЕЗИ СА НАДЗОРОМ И СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕШКИХ ДОКУМЕНАТА

Оперативним планом дефинисано је 15 мера и 46 активности. У првом шестомесечном извештају Агенција је оцењивала испуњеност 18 активности, од чега је 11 (61,1%) реализовано у складу са показатељем резултата, док 7 (38,9 %) активности није реализовано. У другом шестомесечном извештају Агенција је оцењивала испуњеност 24 активности, од чега је 14 (58,3%) активности реализовано у складу са индикатором, углавном на начин, али не увек и у року предвиђеним Оперативним планом, док 10 (41,7%) активности није реализовано или није реализовано у складу са индикатором. У оба извештаја је апострофирано да највећи

¹² Поред представника Агенције за спречавање корупције, чланове радне групе чине и представници Министарства правде, Министарства државне управе и локалне самоуправе, Министарства унутрашњих послова, Министарства финансија, Републичког јавног тужилаштва, Савета за борбу против корупције, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Сталне конференције градова и општина, појединих јединица локалне самоуправе које имају искуства са изградом и применом плана интегритета и локалног антикорупцијског плана, као и представници организација цивилног друштва које се баве овим темама.

изазов у спровођењу поменутог документа представља недостатак одговарајуће координације, односно изостанак редовних састанака координационог тела и имплементационих група¹³.

Када је реч о анализама које се односе на оптимизацију садржаја планских докумената за борбу против корупције на локалном нивоу, оне су показале да модел плана интегритета за систем локалне самоуправе и модел ЈАП-а имају 12 истих или сличних (кореспондирајућих) области / процеса, што значи да је око 75% области у оба модела исто или слично. Имајући у виду ту чињеницу, изведени су закључци да је неопходно објединити модел План интегритета и модел ЈАП-а тако да се области / процеси и мере, које су тренутно садржане у моделу ЈАП, а нема их у важећем моделу плана интегритета за ЈЛС, унесу у модел Плана интегритета у наредном циклусу, као и да је неопходно спровести истраживање о потреби увођења додатног антикорупционог механизма на локалном нивоу.

ИСТРАЖИВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ

Агенција истражује стање корупције, а приликом одабира тема и области, акценат је на областима посебно ризичним за настанак корупције.

Област образовања – посебно област високог образовања – запажена је као таква, што су потврдили резултати *Истраживања перцепције студената Универзитета у Београду о стању корупције на Универзитету*, које је Агенција спровела у 2021. години, која претходи извештајном периоду. Током 2022. године Агенција је спровела нова истраживања о перцепцији корупције на високошколским установама и то – на универзитетима у Нишу и Крагујевцу.

Примарни циљ истраживања био је мерење нивоа упознатости студената Универзитета у Нишу, односно Универзитета у Крагујевцу са феноменом корупције уопште, степен и обухват њихове перцепције о постојању корупције на тим универзитетима и факултетима, као и конкретна запажања о могућим правцима и аспектима континуираног деловања ради спречавања корупције у високом образовању.

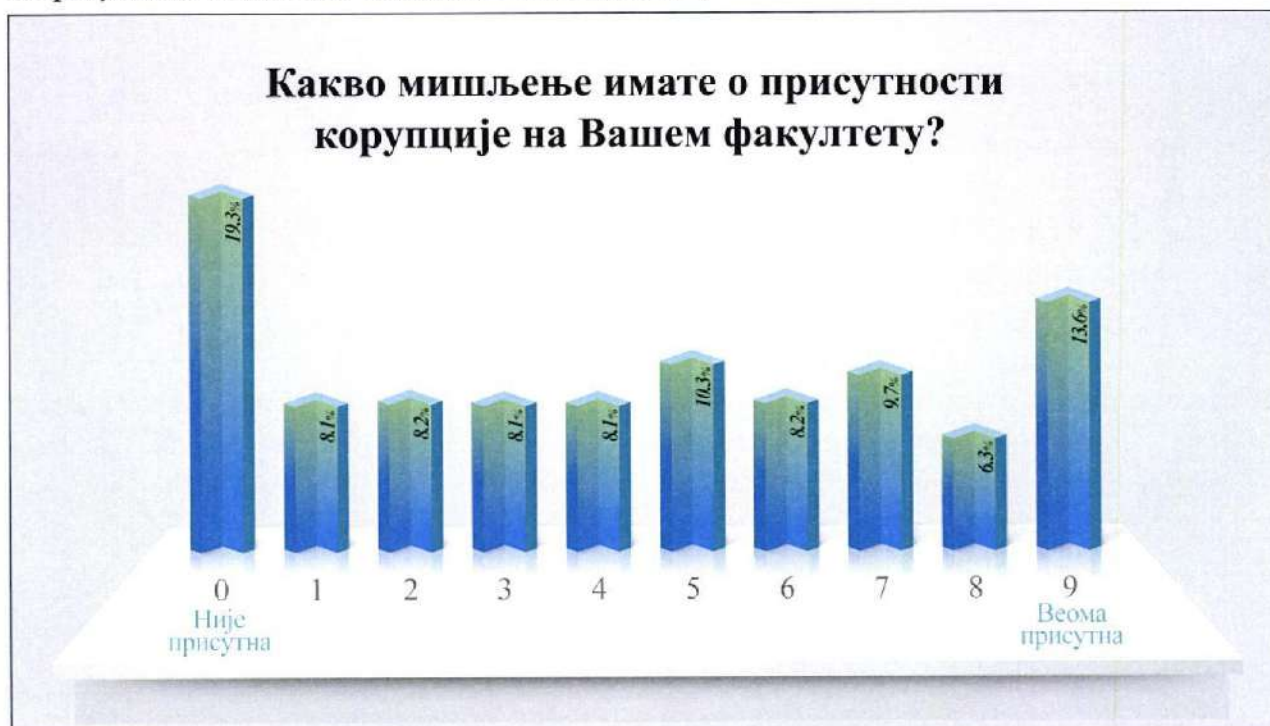
¹³ Спољашњи координациони механизам Оперативног плана чине: Координационо тело које је задужено за обезбеђивање координације спровођења мера и активности из Оперативног плана на политичком нивоу и четири имплементационе групе које су задужене за обезбеђивање координације спровођења мера и активности из појединачних области које су предмет овог документа на оперативном нивоу и квартално извештавање Координационом телу о реализацији мера и активности из тих области, укључујући ту и информације о идентификованим препрекама и ризицима.

ИСТРАЖИВАЊЕ ПЕРЦЕПЦИЈЕ КОРУПЦИЈЕ СТУДЕНАТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

Истраживање је спроведено међу студентима пет факултета овог универзитета (Електронски факултет, Медицински факултет, Правни факултет, Природно-математички факултет и Филозофски факултет), узимајући у обзир потребу да буду заступљени факултети свих научних поља на Универзитету: друштвено-хуманистичких наука, медицинских наука, техничко-технолошких наука и природно-математичких наука.

У анкети је учествовало 1229 испитаника.

На основу добијених резултата истраживања закључено је да су анкетирани свесни штетности феномена корупције, како за јавне интересе друштва у целини, тако и за појединачне интересе њих самих. Преовлађујући број анкетираних студената изразио је став да корупција како на факултетима њиховог студирања, тако и на целом Универзитету постоји и да је раширена у различитом опсегу и интензитету. Чак четири петине анкетираних студенткиња и студената (80,7%) изнело је мишљење да корупција на факултетима њиховог студирања постоји у различитом опсегу и у различитом интензитету, при чему 13,6% анкетираних мисли да је корупција екстремно изражена. Са друге стране, 19,3% испитаних изнело је став да корупције на факултетима њиховог студирања нема уопште.

*Мишљење анкетираних о присутности корупције на факултету студирања
Универзитета у Нишу на узорку од 1229 студената*

Што се перцепције корупције на Универзитету у Нишу у целини тиче, резултати анкете су још упечатљивији, па тако 86,5% анкетираних перципира да постоји корупција на Универзитету, при чему 15,9% анкетираних мисли да је корупција на Универзитету екстремно изражена, док 13,5%, верује да на Универзитету уопште нема корупције.

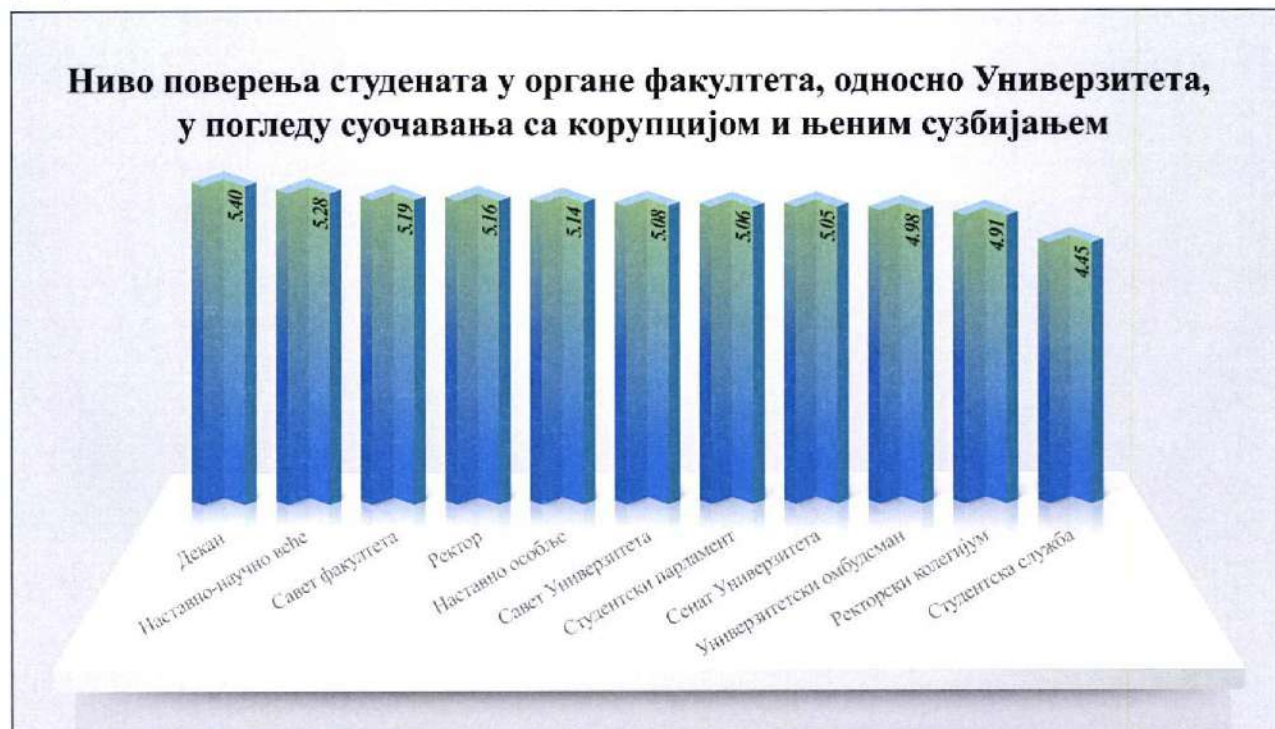
Мишљење анкетираних о присутности корупције на Универзитету у Нишу у целини на узорку од 1229 студената

Такође, на основу добијених одговора, може се закључити да већина анкетираних студенткиња и студената сматра да је на факултетима на којима студирају распрострањена и дискриминација по различитим основама.

Из анализираних резултата уочава се и да је 54,9% анкетираних студената чуло за студента који је помоћу мита положио испит, стекао диплому или остварио неку другу погодност током студирања на факултету, док 62,3% узорка лично познаје студента који је на неком факултету Универзитета положио испит на други недозвољен начин – преписивањем, коришћењем бубица, тиме што је друго лице полагао за њега и сл. Свакако, треба навести и резултате добијене као одговор на питање да ли би анкетирани студенти у будућности пријавили коруптивно понашање на свом факултету, који нам показују да би њих 43,2% пријавило будућа коруптивна понашања, 27,3% је одговорило да таква понашања ни у будућности не би пријављивало, а 29,5% није желело да одговори на ово питање.

Важно је истаћи да је 46,4% студената који су се изјаснили о томе коме би поднели пријаву за коруптивно деловање као орган подношења пријаве означило Агенцију за спречавање корупције, што указује на значајан ниво поверења анкетираних студената у рад Агенције.

На основу одговора анкетираних одређене су и средње вредности нивоа поверења у органе факултета, односно Универзитета.

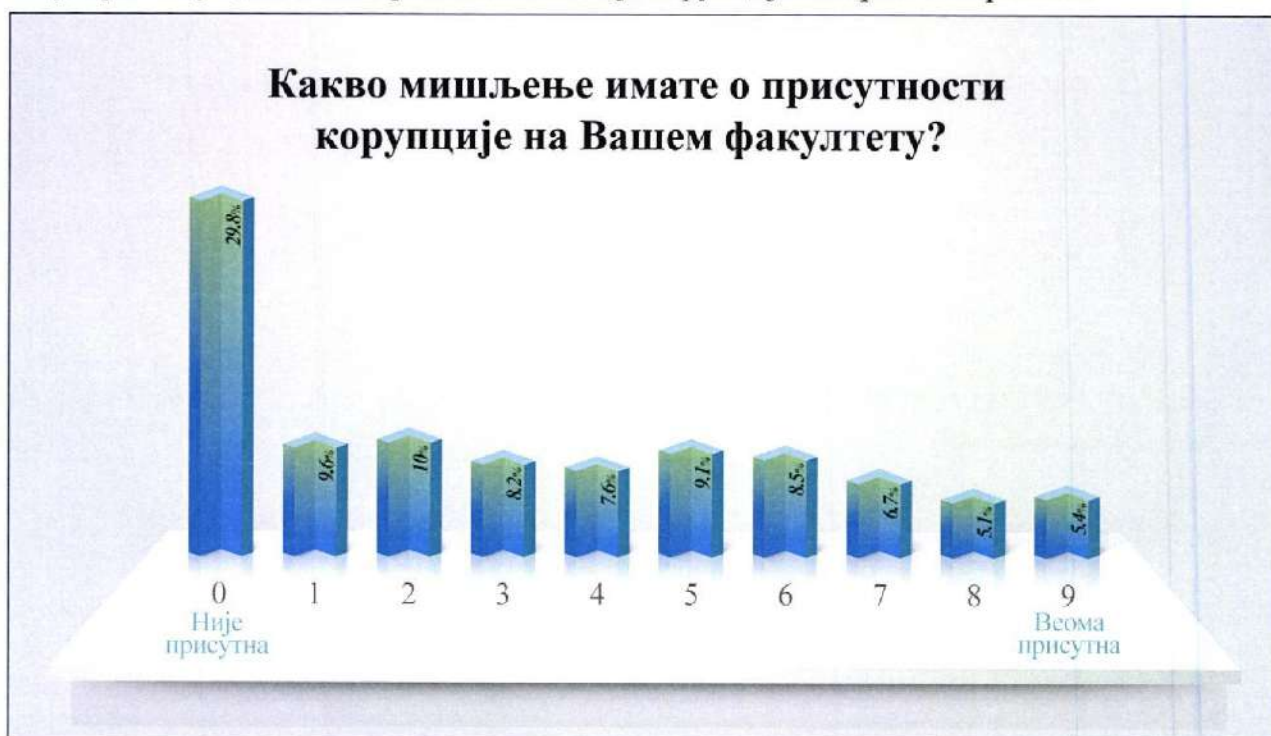

ИСТРАЖИВАЊЕ ПЕРЦЕПЦИЈЕ КОРУПЦИЈЕ СТУДЕНАТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Истраживање је спроведено међу студентима четири факултета овог универзитета (Правни факултет, Природно-математички факултет, Факултет инжењерских наука и Факултет медицинских наука), узимајући у обзир потребу да буду заступљени факултети свих научних поља на Универзитету: друштвено-хуманистичких наука, медицинских наука, техничко-технолошких наука и природно-математичких наука.

У анкети је учествовало 552 студената свих година студија наведених факултета.

На основу добијених резултата истраживања закључено је да су анкетирани студенти опсервираних факултета Универзитета у Крагујевцу свесни штетности феномена корупције, како за јавне интересе друштва у целини, тако и за појединачне интересе њих самих. Преовлађујући број анкетираних студената изразио је став да корупција, како на факултетима њиховог студирања, тако и на целом Универзитету постоји и да је раширена у различитом опсегу и интензитету. Преко 70% анкетираних студената изнело је мишљење да корупција на факултетима њиховог студирања постоји у различитом опсегу и у различитом интензитету, при чему 5,4% анкетираних мисли да је корупција екстремно изражена.

*Мишљење анкетираних о присутности корупције на факултету студирања
Универзитета у Крагујевцу на узорку од 552 студената*

Што се перцепције корупције на Универзитету у Крагујевцу у целини тиче, резултати анкете су још упечатљивији па тако 79,4% анкетираних перципира да постоји корупција на Универзитету, при чему 7,6% анкетираних мисли да је корупција на Универзитету екстремно изражена док 20,6%, сматра да на Универзитету уопште нема корупције.

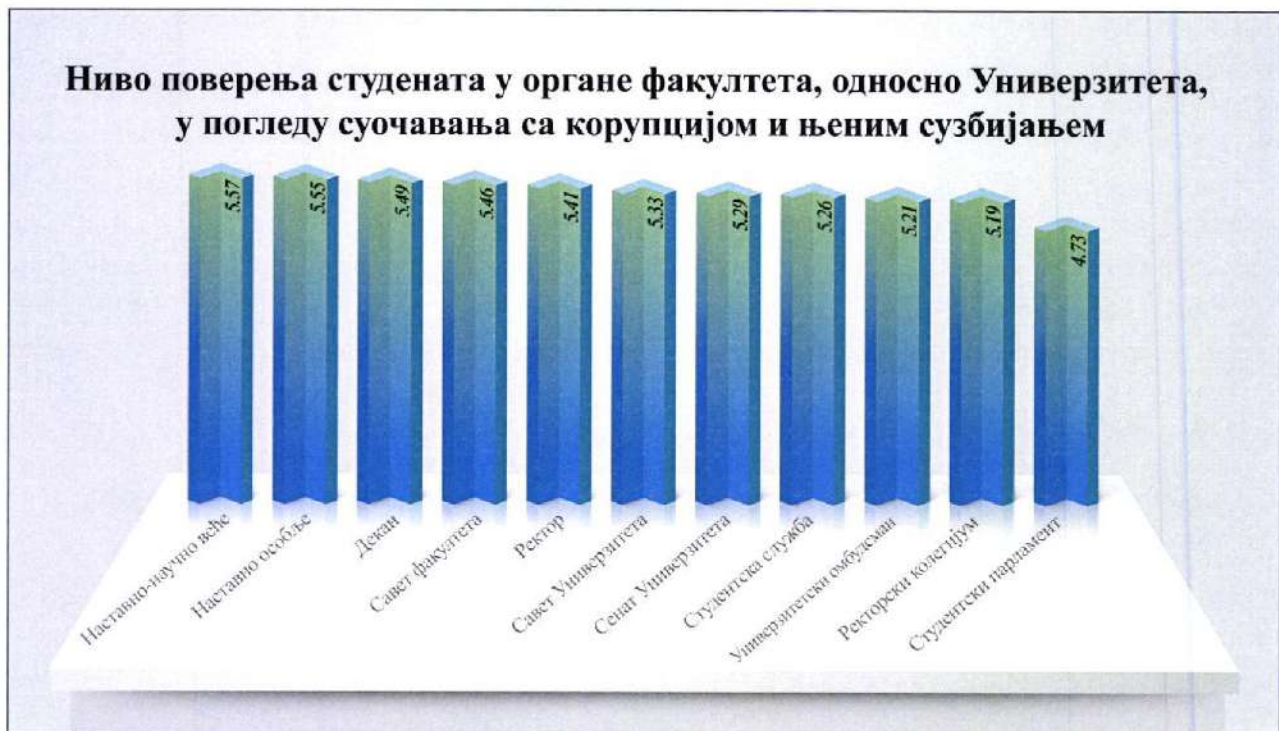
Мишљење анкетираних о присутности корупције на Универзитету у Крагујевцу у целини на узорку од 552 студената

Такође, на основу добијених одговора, може се закључити да већина анкетираних студената сматра да је на факултетима на којима студирају распрострањена и дискриминација по различитима основима.

Из анализираних резултата уочава се и да је 45,7% анкетираних студената чуло за студента који је помоћу мита положио испит, стекао диплому или остварио неку другу погодност током студирања на факултету, док 49,6% узорка лично познаје студента који је на неком факултету Универзитета положио испит на други недозвољен начин – преписивањем, коришћењем бубица, тиме што је друго лице полагало за њега и сл. Свакако, треба навести и резултате добијене као одговор на питање да ли би анкетирани студенти у будућности пријавили коруптивно понашање на свом факултету, који нам показују да би њих 52,7% пријавило будућа коруптивна понашања, 20,1% је одговорило да таква понашања ни у будућности не би пријављивало, а 27,2% није желело да одговори на ово питање.

При томе, важно је истаћи да је 53,4% студената који су се изјаснили о томе коме би поднели пријаву за коруптивно деловање, као орган подношења пријаве означило Агенцију за спречавање корупције, што указује на значајан ниво поверења анкетираних студената у рад институције.

На основу одговора анкетираних одређене су и средње вредности нивоа поверења у органе факултета, односно Универзитета.

Оба истраживања су реализована у периоду октобар–новембар 2022. године, у сарадњи са управама наведених факултета, и уз саветодавну подршку Института друштвених наука у Београду.

Упитник је обухватио три групе питања: питања о социодемографским подацима анкетираних лица, питања о информисаности о проблему, као и питања о ставовима у вези са проблемом корупције. У оквиру упитника задата су и питања о могућем учешћу самих студената у коруптивним радњама. Анкетирање је било анонимно и вршено је методом попуњавања онлајн упитника.

Уочен је већи број студенткиња у односу на број студената који су попунили упитник у приближном односу 2,2:1 односно 2,7:1, што, са једне стране, може да упућује на закључак да је већи број припадника високошколске омладине женског пола, али може да укаже и на већу заинтересованост студенткиња за давање одговора на постављена питања.

АНАЛИЗА ОТКРИВЕНИХ СЛУЧАЈЕВА КРШЕЊА ПРЕВЕНТИВНИХ АНТИКОРУПЦИЈСКИХ ПРОПИСА НА НИВОУ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У ПЕРИОДУ ОД 1. ЈУЛА 2017. ДО 30. ЈУНА 2022. ГОДИНЕ

Израда ове анализе предвиђена је Оперативним планом за спречавање корупције у областима од посебног ризика за 2022. годину. Предмет Анализе су откривени случајеви кршења превентивних антикорупцијских прописа у јединицама локалне самоуправе и градским општинама у периоду почев од 1. јула 2017. године, закључно са 30. јуном 2022. године. За потребе Анализе, када је у питању надлежност Агенције, релевантни су Закон о Агенцији за борбу против корупције, који се примењивао од 1. јануара 2010. до 31. августа 2020. године и важећи Закон о спречавању корупције, који се примењује од 1. септембра 2020. године. Повреде превентивних антикорупцијских прописа из надлежности Агенције, чији је приказ садржан у Анализи, односе се на обавезу поступања по захтевима Агенције, разне облике сукоба интереса и обављања другог посла или делатности уз јавну функцију, неспојивост послова са вршењем јавне функције, неспојивост (недозвољену кумулацију) јавних функција, пријављивање имовине и прихода, као и непоштовање других прописа у вези са вршењем јавне функције. Поред статистичких података Анализа садржи примере најтипичнијих повреда одредаба закона као и закључна разматрања у вези са кумулацијом функција и сукобом интереса.

ПОВРЕДА ЗАКОНА У ВЕЗИ СА НЕДОЗВОЉЕНОМ КУМУЛАЦИЈОМ ФУНКЦИЈА И СУКОБОМ ИНТЕРЕСА

У оквиру Анализе, опсервирано је укупно 1077 поступака започетих и окончаних у посматраном периоду, у вези са повредама закона које су при вршењу јавне функције учинили јавни функционери у органима јавне власти јединица локалне самоуправе и градских општина. Од тог броја, 538 поступака започето је и окончано по одредбама Закона о Агенцији за борбу против корупције, док је 539 поступака окончано по одредбама Закона о спречавању корупције. У овим поступцима утврђено је укупно 1309 повреда одредаба оба наведена закона.

Најбројнији облици кршења Закона које су починили јавни функционери на нивоу јединица локалне самоуправе у посматраном периоду су:

- недозвољена (или незаконита) кумулација јавних функција, и то 256 (36,42%) учињених повреда одредаба Закона о Агенцији у периоду примене тога закона и 250 (41,05%) учињених повреда одредаба ЗСК-а, што заједно износи 506 повреда (38,66% од укупног броја повреда учињених у посматраном периоду);
- различити облици сукоба интереса, и то 138 (19,63%) повреда Закона о Агенцији и 72 (11,82%) повреде ЗСК-а, што заједно износи 210 повреда (16,04% од укупног броја повреда учињених у посматраном периоду);
- повреде у вези са обављањем другог посла или вршењем друге делатности и то 172 (24,47%) повреде Закона о Агенцији и 208 (34,15%) повреда ЗСК-а, што заједно износи 380 повреда (29,03% од укупног броја повреда учињених у посматраном периоду);
- непоштовање других прописа у вези са вршењем јавне функције, и то 62 (8,82%) повреде Закона о Агенцији и 21 (3,45%) повреда ЗСК-а, што заједно износи 83 повреде (6,34% од укупног броја повреда учињених у посматраном периоду).

Остале повреде прописа су у занемарљивом броју случајева.

ПОВРЕДА ЗАКОНА У ВЕЗИ СА ИМОВИНОМ И ПРИХОДИМА ЈАВНИХ ФУНКЦИОНЕРА

У посматраном периоду утврђено је укупно 876 случајева повреде закона у вези са имовином и приходима јавних функционера. Најбројнији облици повреде закона које су јавни функционери учинили на нивоу јединица локалне самоуправе у посматраном периоду су:

- непријављивање имовине и прихода по ступању на јавну функцију, и то у 517 случајева (59,01%);
- непријављивање имовине и прихода након престанка јавне функције, којих је у посматраном периоду учињено 269 (30,70%);
- непоштовање обавезе јавних функционера да поднесу Извештај о имовини и приходима по реизбору на јавну функцију, што је обавеза само по ЗСК-у (44 случаја), којих је у посматраном периоду учињено 44 (5,02%);
- непоштовање обавезе пријављивања битних промена имовине и прихода током трајања јавне функције, којих је у посматраном периоду учињено 37 (4,22%);
- остали облици повреда антикорупцијских прописа, којих је било девет (1,05).

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕДСТАВКАМА ГРАЂАНА

С обзиром на превентивну улогу Агенције, поступање по представкама карактерише указивање органима јавне власти на неправилности које стварају могућности за корупцију у јавном сектору. Ако су током поступања по представци утврђене чињенице и изведени докази који изазивају сумњу да постоје неправилности у раду органа јавне власти, Агенција подноси образложени предлог за надзор органу који надзире рад органа јавне власти против кога је представка поднета. Такође, ако Агенција у поступању по представци оцени да у раду органа јавне власти постоје околности које могу да доведу до корупције, даје препоруке органу јавне власти са мерама ради отклањања стања и роком за њихово предузимање. Под одређеним условима, Агенција може да поступа и по анонимним представкама, што Закон о Агенцији за борбу против корупције није омогућавао. У извештајном периоду:

- Примљено је 213 представки физичких и правних лица, а окончано поступање по 253 представке из извештајног периода и претходних година.

При поступању по представкама Агенција штити идентитет подносиоца пријаве, и тражи његову сагласност за откривање података другом државном органу ради даљег поступања. У Извештајном периоду, Агенција је од осам подносилаца представки затражила ову сагласност.

Вршећи проверу основаности навода представки, Агенција је упутила 243 дописа просветној, буџетској, здравственој и управној инспекцији, Пореској управи, Инспекторату за рад, Канцеларији за јавне набавке, Државној ревизорској институцији, Комори извршитеља, Државном правобранилаштву, Агенцији за реституцију, Сектору унутрашње контроле МУП-а и другима, ради вршења надзора и информисања Агенције о налазу утврђеном код контролисаног субјекта, док се у појединим предметима ради утврђивања основаности поднете представке Агенција обрађала директно пријављеним органима јавне власти ради доставе документације и давања изјашњења.

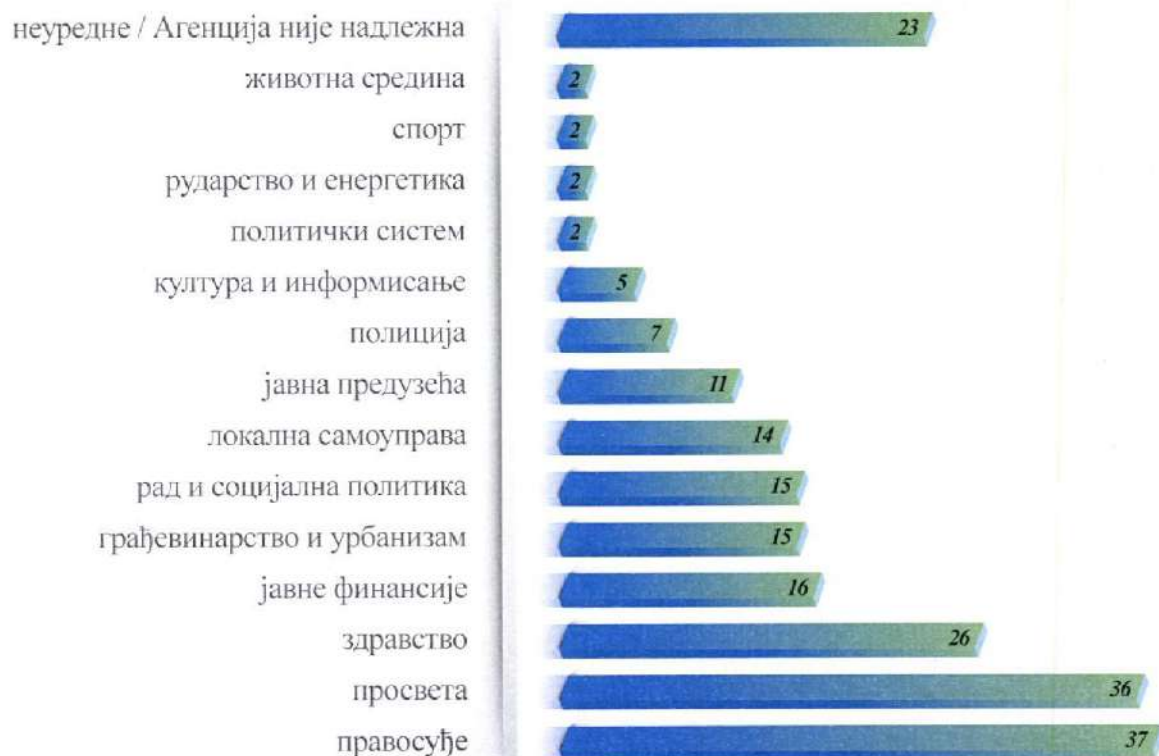
У 151 предмету Агенција се обратила надлежним тужилаштвима достављањем представке на даљу надлежност и поступање, или захтевом за достављање информација о исходу поступања тужилаштва на основу представки које је Агенција доставила у претходном периоду. Од наведеног броја обраћања, Агенција је Посебним одељењима Виших јавних тужилаштава која се баве сузбијањем корупције упутила 126 дописа, а Тужилаштву за организовани криминал осам дописа.

Агенција је дужна да, на крају поступка, о исходу поступања по представци, обавести подносиоца представке. Приликом обавештења о исходу, Агенција подносиоца представке информисе о свим радњама које је током поступања по представци предузела, одговорима које је прибавила од других органа којима се у току поступања обратила. У извештајном периоду подносиоци представки обавештени су у 132 случаја о исходу поступања.

Поступајући по представкама примљеним током 2022. године, као и из ранијег периода, у 12 случаја Агенција се огласила ненадлежном за поступање по представци и предмет упутила надлежном органу.

У структури нових представки највише их је из области правосуђа, просвете и здравства, следе представке из области јавних финансија, грађевинарства и урбанизма и из области рада и социјалне политике. Најмање је представки из области рударства и енергетике, спорта и области заштите животне средине.

Структура представки по областима

ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

Слободан приступ информацијама од јавног значаја је приступ информацијама које су садржане у документима у поседу било ког органа јавне власти, настале у њиховом раду или у вези са њиховим радом, а за које јавност има оправдан интерес да зна. Право на слободан приступ информацијама од јавног значаја је, у суштини, право на приступ службеним документима. Агенција извештава да је:

- примила 160 захтева за приступ информацијама од јавног значаја;
- поступила по 147 захтева достављајући тражену информацију.

Од наведеног броја упућених захтева, највише захтева упутили су медији (110), од чега се 67 захтева односило на новинарска питања. Грађани су упутили 30 захтева, невладине организације и друга удружења грађана су у 17 случајева упутили захтев Агенцији за доставу информација од јавног значаја, док су три захтева упутили остали подносиоци – органи власти и политичке странке.

У највећем броју случајева, захтеви за доставу информација од јавног значаја односили су се на доставу информација из надлежности рада Агенције (156 захтева), док се 4 захтева односило на доставу информација о располагању јавним средствима.

Агенција је у 91,87% захтева поступила достављањем тражених информација (147 од чега се 99 захтева односи на медије), док је седам захтева одбијено (од чега шест захтева јавних гласила), а 6 захтева је одбачено (од чега пет захтева јавних гласила).

Од укупног броја захтева (30) које су упутили грађани, Агенција је у највећем броју захтева поступила достављањем тражених информација (28), односно 93,33% од свих захтева, док је један захтев одбијен, а један захтев је одбачен.

Невладине организације и друга удружења грађана су у 17 случајева упутили захтев Агенцији за доставу информација од јавног значаја, а Агенција је по свим захтевима поступила достављањем тражених информација. Агенција је и по преостала три захтева органа власти поступила достављањем тражених информација.

Незадовољне странке су у извештајном периоду Поверенику поднеле девет жалби, од чега три жалбе против решења Агенције о одбијању захтева и шест жалби из осталих разлога.

САРАДЊА СА ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА

Агенција континуирано сарађује са цивилним друштвом поштујући принципе заједничког учешћа, поверења, одговорности, транспарентности и независности. Организације цивилног друштва се обраћају Агенцији за мишљења, подршку и упутства, препознајући је као партнера у спровођењу не само пројеката, већ и закона и усвојених јавних политика. Агенција извештава да је:

- одржала 13 консултативних састанака са представницима организација цивилног друштва;
- доделила 4.875.214,46 динара организацијама цивилног друштва за пројекте у области спречавања корупције путем 14. јавног конкурса.

Агенција је одржала консултативне састанке са организацијама цивилног друштва које су, по основу конкурса, из извештајног и претходног периода, финансијским средствима из буџета Републике Србије, биле носиоци активности у пројектима у области спречавања корупције. Кроз редовну контролу наративних и финансијских извештаја надзиране су планиране пројектне активности.

Поред појединачних састанака представници организација цивилног друштва били су укључени и у три тематске заједничке радионице на којима је Агенција представила нов законски оквир у вези са финансирањем политичких активности, своју надзорну улогу над активностима планираним стратешким документима, као и увођење родне димензије у спровођењу антикорупцијских политика.

У складу са планом расписивања за доделу средстава пројектима у области спречавања корупције 14. јавни конкурс оглашен је крајем фебруара 2022. године објавом у дневном листу „Политика“, интернет страни Агенције, налозима Агенције на друштвеним мрежама. Агенција је примила осам предлога пројеката организација цивилног друштва, што је у досадашњој пракси рекордан број пријава на конкурс. Конкурсна комисија је одбацила четири предлога због неиспуњења формалних услова прописаних Правилником и Упутством за конкурисање. Према унапред утврђеним критеријумима и мерилима оценила је предлоге пројеката који су испунили формалне услове, сачинила и објавила Листу вредновања и рангирања.

Теме прихваћених пројеката су првенствено усмерене на повећање транспарентности рада органа јавне власти, бољу информисаност грађана и веће учешће у креирању јавних политика и примени стандарда ЕУ, али и на интегрисање родно одговорних мера и мера недискриминације у механизме спречавања корупције. Четири пројекта су започета у јуну 2022. године и имају различито трајање, у зависности од обима планираних активности.

У извештајном периоду одвијао се и пројекат „Унапређење интегритета, транспарентности и одговорности у општини Кладово“, који је по претходном 13. конкурсном спровео Биро за друштвена истраживања БИРОДИ. Исход пројекта је усвојен Локални антикорупцијски план општине Кладово на седници Општинског већа 8. јула 2022. године и започет поступак избора чланова тела за праћење. Пројекат је завршен након 13 месеци у септембру 2022. године. Пројекти подржани по основу јавног конкурса из 2022. године:

- „Подршка локалним самоуправама у изради локалних антикорупцијских политика и повећања транспарентности“, пројекат који спроводи Транспарентност Србија. Израђују се локални антикорупцијски планови Крагујевца, Сокобање и општине Голубац, даје се подршка формирању радних тела за праћење спровођења ЛАП-а у Великом Градишту, Варварину и Сремским Карловцима, као и Рашкој и Новом Пазару у доношењу аката из области које су предвиђене постојећим ЛАП-ом;
- „Одлуке по мери грађана“ пројекат Бечејског удружења младих, реафирмација ЛАП-а општине Бечеј уношењем елемената заштите животне средине у антикорупцијски план, даље унапређење механизма који омогућава већу партиципацију грађана у одређивању буџетских приоритета;
- „Грађани у акцији за интегрисање родно одговорних мера и мера недискриминације у механизме спречавања корупције на локалном нивоу“ је пројекат Ужичког центра за људска права и демократију и има за циљ интегрисање родно одговорних мера и мера недискриминације у ЛАП-у Ужице, као и реафирмацију тела за праћење ЛАП-а;
- „Транспарентно креирање антикорупцијских политика града Ниша“ – пројекат реализује удружење „Центар за интегритет“. Три месеца од почетка активности, због смрти руководитељке пројекта, дошло је до прекида реализације и раскида уговора.

Агенција је, поред осталог, учествовала у изради докумената јавних политика у раду Посебне радне групе за израду Предлога акционог плана за спровођење Стратегије за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва у Републици Србији за период од 2022. до 2023. године, који је Влада Републике Србије усвојила на седници одржаној 16. септембра 2022. године.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Кључни резултати

- Као део Делегације Републике Србије при Групи држава против корупције Савета Европе (*GRECO*), на чијем је челу директор Агенције, Агенција је пружила значајан допринос заједничким напорима релевантних институција, у погледу усклађености са препорукама *GRECO* за Четврти круг евалуације, који обухвата спречавање корупције у односу на посланике, судије и тужиоце, што је резултирало тиме да од марта 2022. године Република Србија више није међу државама које се налазе у „глобално незадовољавајућем” режиму;
- Агенција је изабрана за члана Надзорног одбора Мреже институција за спречавање корупције (*NCPA*) за 2023. годину;
- Унапређена је видљивост Агенције на међународном плану и то кроз учешће на више од 25 међународних заседања и конференција, а на више од 15 у својству говорника;
- Агенција је препозната као пример добре праксе у области интегрисања родно одговорних мера;

У оквиру Четвртог круга евалуације Групе држава против корупције Савета Европе (*GRECO*), Агенција је интензивно сарађивала са Кабинетом Председника Владе и Министарством правде, као и другим надлежним државним органима. На пленарном заседању у марту 2022. године *GRECO* је усвојио Други прелазни Извештај о усклађености Републике Србије са препорукама из Четвртог круга евалуације. Према том Извештају, Република Србија испунила је осам од 13 препорука, док је пет препорука делимично испуњено. Како се наводи у Другом прелазном Извештају, општи ниво усклађености са препорукама више није „глобално незадовољавајући“.

На мартовском заседању *GRECO* усвојен је и Извештај о евалуацији за Републику Србију за Пети круг евалуације, који се односи на спречавање корупције и унапређење интегритета у централним органима државне управе – највише извршне функције и агенцијама задуженим за спровођење закона.

Током протекле године, представници Агенције учествовали су и на свим пленарним заседањима *GRECO*, као део Делегације Републике Србије, а представница Агенције била је и члан *GRECO* евалуационог тима за Азербејџан у Петом кругу евалуације и известилац за Кипар и Португал у Четвртог кругу евалуације.

У оквиру Мреже институција за спречавање корупције (*NCPA*)¹⁴, која окупља 32 чланице, пет партнерских и две посматрачке институције, Агенција је у 2022. години учествовала на четири пленарна заседања. Координирала је пројекат Мреже на тему родне равноправности и корупције, који је резултирао изградом Водича о родној равноправности и корупцији, заједно са Националним телом за транспарентност Грчке, Повјеренством за одлучивање о сукобу

¹⁴ Агенција је 2018. године била међу оснивачима *NCPA*, на позив Националне антикорупцијске агенције Италије, потом један од потпредседника 2019. и 2020. године, а 2021. године обављала је функцију председника.

интереса Хрватске, Државном комисијом за спречавање корупције Северне Македоније и другим чланицама Мреже, које су допринеле изради Водича. Агенција је била и део пројекта о изради и надзору над спровођењем стратешких антикорупцијских докумената, који су координирали Национална агенција за борбу против корупције Италије и Министарство правде Албаније. Представници Агенције учествовали су и на вебинарима Мреже о лобирању (као предавачи), о корупцији у спорту и корупцији у јавним набавкама.

Након што је у 2021. години остварила чланство у Европској мрежи институција, које имају Регистар лобиста (*ELRN*), Агенција је у протеклој години учествовала на пленарним заседањима ове иницијативе, а била је заступљена и у билтенима *ELRN*, коју је у 2022. години водила Висока институција за транспарентност у јавном животу Француске.

У оквиру годишњег циклуса извештавања о спровођењу УН Конвенције против корупције (*UNCAC*), Агенција је у протеклој години израдила прилог на тему промовисања употребе информационо-комуникационих технологија у спровођењу *UNCAC* и изазовима и добрим праксама у подизању антикорупцијске свести, обукама и истраживањима, у координацији са Министарством правде и сарадњи са Министарством унутрашњих послова, Повереником за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Републичким секретаријатом за јавне политике и Канцеларијом за јавне набавке. Забележено је и учешће на 13. заседању Међувладине радне групе за спречавање корупције УН Канцеларије за питања дроге и криминала (*UNODC*), а представница Агенције била је и панелисткиња на овом догађају. Израђен је и Извештај за *UNODC* о мерама предузетим за јачање међународне сарадње у спречавању и сузбијању корупције у ванредним околностима, кризним временима и периоду опоравка.

Најзначајнија учешћа представника Агенције на међународним конференцијама и заседањима односе се на она која су организовали УН Канцеларија за питања дроге и криминала (*UNODC*), Секретаријат Организације за безбедност и сарадњу у Европи (ОЕБС), ОЕБС Канцеларија за демократске институције и људска права (ОЕБС/ОДИХП), Савет Европе, Регионална антикорупцијска иницијатива (*RAI*), Организација за економску сарадњу и развој (*OECD*), као и билатерални партнери. На неким од конференција представници Агенције говорили су и о родној димензији борбе против корупције.

Поред унапређења већ постојеће сарадње са бројним институцијама за спречавање и борбу против корупције на билатералном нивоу, Агенција је у 2022. години успоставила комуникацију и сарадњу са новим антикорупцијским институцијама. Успешно су реализоване две студијске посете Агенцији и то руководства Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције Босне и Херцеговине, као и Комисије за одлучивање о сукобу интереса Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Успостављена је и сарадња са Државном службом за ревизију Грузије, као и Специјалном истражном службом Литваније¹⁵.

15 Више о томе у одељку Међународни пројекти.

У протеклој години Агенција је активно учествовала и у спровођењу Мапе пута за борбу против корупције и незаконитих финансијских токова, у сарадњи са *UNODC* и *RAI*, те представљала резултате рада на међународним састанцима одржаним у Дубровнику, Бечу, Љубљани и Скопљу.

Представници Агенције учествовали су и на бројним састанцима са ОЕБС/ОДИХР, Венецијанском комисијом и међународним организацијама цивилног друштва у вези са спровођењем изборних закона и контролом финансирања политичких активности током изборне кампање.

МЕЂУНАРОДНИ ПРОЈЕКТИ

Кључни резултати

- Посредством међународне донаторске помоћи оснажени су капацитети Агенције, како у спровођењу поверених надлежности, тако и у домену развијања вештина запослених;

Настављено је континуирано пружање подршке међународне заједнице Агенцији посредством различитих пројеката и иницијатива, са циљем системског оснаживања стручних и техничких капацитета Агенције.

У оквиру Пројекта „Подршка јачању владавине права у Републици Србији (ЕУ за борбу против корупције и основна права)“, који реализује конзорцијум, састављен од Немачке организације за међународну сарадњу (*GIZ*), Аустријске развојне агенције (*ADA*), Централне агенције за управљање пројектима Литваније (*CPMA*) и ОЕБС, започете су активности сарадње са Специјалном истражном службом Литваније. Спроведене су две четвородневне мисије представника Специјалне истражне службе Литваније, прва на тему механизма спречавања корупције, процене ризика корупције и процене ризика корупције у прописима, а друга на тему стратешких комуникација, едукације и јачања свести о штетности корупције.

Мисија ОЕБС-а у Србији пружила је значајну подршку Агенцији и то, између осталог, у домену обука о дигиталној имовини и офшор компанијама за потребе провере имовине и прихода јавних функционера, експертске анализе о насумичном одабиру јавних функционера који ће бити у поступку провере Извештаја о имовини и приходима, видљивости Агенције, јачања вештина запослених у вези са изградњом тима и јавним наступом, израде годишње евалуације испуњености родно одговорних индикатора, у складу са претходно израђеним Приручником за увођење родне перспективе, мерење напретка и унапређење родне равноправности кроз деловање Агенције, као и организације међународне конференције поводом 9. децембра, Међународног дана борбе против корупције.

Успешно је настављена и сарадња са Међународном фондацијом за изборне системе (*IFES*). Спроведена је студијска посета Државној служби за ревизију Грузије са циљем размене

искуства у области контроле финансирања политичких активности, израђен је Приручник за примену Закона о финансирању политичких активности и одржане обуке за запослене о кибернетичкој сигурности.

Агенција је укључена и у Пројекат Савета Европе „Спречавање прања новца и финансирања тероризма у Србији“, уз подршку Шведске агенције за међународну сарадњу и развој (*SIDA*). У 2022. години, између осталог, израђена је експертска анализа о сарадњи са банкама у области провере имовине и прихода јавних функционера и дефинисане су одговарајуће препоруке.

Захваљујући подршци Амбасаде САД, у 2022. години двоје запослених у Агенцији стекло је сертификат за овлашћеног истражитеља превара. Активно се користи и ИТ опрема коју је Амбасада САД обезбедила за Агенцију у претходним годинама.

У оквиру пројекта Транспарентности Србије и Транспарентности Чешке, реализована је студијска посета Чешкој на тему контроле финансирања политичких активности. Спроведена је и студијска посета Француској и Луксембургу, у организацији Националне алијансе за локални економски развој (НАЛЕД), у оквиру пројекта „Ефективне јавне набавке у служби економског раста“, уз подршку Шведске агенције за међународну сарадњу и развој, у којој је, такође, учествовао представник Агенције.

Када је реч о програмирању средстава међународне помоћи, Агенција континуирано учествује у раду секторских радних група за програмирање и координацију средстава *IPA* и остале развојне помоћи за секторе правде, унутрашњих послова и реформе јавне управе, као и изради пратећих докумената, у сарадњи са Министарством за европске интеграције.

Агенција је у 2022. години активно доприносила и раду Мреже за сузбијање неправилности и превара у поступању са средствима Европске уније, којом руководи Министарство финансија. У складу са Стратешким планом за борбу против превара и управљање неправилностима у поступању са финансијским средствима Европске уније у Републици Србији за период 2021–2023. године Агенција је израдила анализу повезаности надлежности са заштитом финансијских интереса Европске уније на основу које су измењене и унапређене интерне процедуре у овој области. Спровела је и све остале активности предвиђене овим планом за 2022. годину.

ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ

Агенција је, уз подршку Мисије ОЕБС-а, покренула нову интернет страницу која се свакодневно ажурира и надограђује, а корисницима омогућава бољу прегледност садржаја. Током 2022. године путем ње Агенција је објавила 114 саопштења.

Рад Агенције је у протеклом периоду коментарисан у 1.992 објаве у електронским и штампаним медијима. У структури најзаступљеније су биле објаве неутралног тона (1.347), следе их позитивне, њих 398. У односу на тип медија преовлађују објаве на интернет порталима (1.697), следе објаве у штампи (197), потом телевизији (91) и седам радио објава.

Одговорено је на 62 новинарска питања и на шест позива за гостовање у електронским медијима. Питања су се претежно односила на имовину и приходе јавних функционера, сукоб интереса, а унутар њега посебно непотизам и неспојивост јавних функција. Како је извештајни период истовремено и година у којој су се одвијали избори у Републици Србији, тако је и значајан део новинарских питања у вези са темом финансирања политичких активности.

Агенција је забележила веће интересовање локалних медија, али и регионалних редакција за западни Балкан, попут радио-станице *Слободна Европа* и *ВВС* на српском језику, за питања из њене надлежности.

Агенција је присутна на друштвеним мрежама и редовним објавама на својим налозима стекла је значајан број пратилаца.

Пратећи активности и других независних органа по успостављању Јединственог информационог система, Информатора о раду, који води Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Агенција је била међу првим органима јавне власти која је израдила Информатор о раду у овом систему и учинила га доступним у електронски и машински читљивом облику.

Агенција је посвећена промовисању механизма спречавања корупције организовањем тематских састанака и спровођењем заједничких активности и пројеката, па је у извештајном периоду организовала:

- онлајн трибину, којој су први пут заједно, присуствовали, разговарали и питали представници политичких субјекта, организација цивилног друштва и медија, а поводом новог Закона о финансирању политичких активности и његове примене, као и о надлежностима које Агенција за спречавање корупције има током изборног процеса.
- онлајн тренинг посвећен надзирању спровођења активности из стратешких докумената, на коме су учесници имали прилику да сазнају које активности у области спровођења антикорупцијских мера, превенције и репресије корупције предвиђене Ревидираним Акционим планом за Поглавље 23 – Потпоглавље Борба против корупције, предузимају органи јавне власти и шта је констатовано у другом по реду извештају који је Агенција поднела Народној скупштини Републике Србије.
- едукативни панел на тему „Родна димензија у спровођењу антикорупцијских политика“ намењен представницима медија и цивилног друштва на коме је представљена новина

у раду Агенције која ће, као орган јавне власти, са обавезом испуњавања одредби из Закона о родној равноправности, у вршењу надлежности, посебну пажњу посветити утицају које корупција има на животе дискриминисаних група.

Агенција је објавила нову публикацију „Приручник за примену Закона о финансирању политичких активности“ који је, првенствено намењен политичким странкама, коалицијама и групама грађана, интересантан за медије и јавност уопште, јер као приручник информативног карактера, на једноставан начин приказује законску регулативу, даје преглед права и обавеза политичких субјеката, док кроз практичне примере решава недоумице у вези са забраном финансирања и злоупотребом јавних ресурса. Приручник је израђен у сарадњи са Међународном фондацијом за изборне системе (*IFES*).

Међународном конференцијом „Процена ризика корупције“ Агенција је обележила Међународни дан борбе против корупције. Конференцију коју је организовала уз подршку Мисије OEBS-а у Србији пратило је уживо и преко интернета више од 150 учесника. Домаћи и страни експерти представили су процену ризика као системски алат који се користи да би се идентификовала места осетљива на корупцију и развиле делотворне стратегије за управљање тим ризицима. Циљ ефикасног управљања ризицима корупције је заштита јавног интереса, владавина права, заштита људских права, благовремено пружање адекватних услуга грађанима, законито и ефикасно управљање јавним ресурсима.

У уводном излагању, поред директора Агенције, учесницима су се обратили: амбасадор Јан Брату, шеф Мисије OEBS-а у Србији, Нађа Ђук, заменица шефа Мисије Савета Европе у Београду, др Владимир Орлић, председник Народне скупштине Републике Србије и Маја Поповић, министарка правде Владе Републике Србије.

САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА

Агенција је наставила сарадњу са прекршајним судовима и са Републичким јавним тужилаштвом, као и са другим независним државним органима – Заштитником грађана, Повереником за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Државном ревизорском институцијом и Повереницом за заштиту равноправности.

Као једна од потписница споразума о успостављању Националног криминалистичко-обавештајног система, који ће ојачати сарадњу са осталим потписницима споразума – Министарством унутрашњих послова, Министарством правде, Министарством финансија, Републичким јавним тужилаштвом, Канцеларијом савета за националну безбедност и заштиту тајних података и Тужилаштвом за организовани криминал, Агенција је наставила активности у циљу формирања НКОС, у складу са Акционим планом за Поглавље 24 у оквиру приступних преговора Републике Србије за чланство у Европској унији.

Закључени су споразуми о сарадњи и то:

- Споразум о сарадњи између Агенције и Криминалистичко-полицијског универзитета, закључен 14. априла 2022. године и
- Споразум о сарадњи између Агенције и Економског факултета у Београду, закључен 11. маја 2022. године.

Овим споразумима успостављена је дугорочна сарадња која ће се одвијати кроз размену информација и искустава у питањима везаним за науку и праксу у области спречавања корупције, учешће запослених у Агенцији у извођењу појединих облика наставе на Универзитету / факултету, односно наставника и сарадника Универзитета / факултета у обуци запослених у Агенцији, организовање и учешће у заједничким стручним скуповима посвећеним актуелним темама из области спречавања корупције, заједнички рад на научно-истраживачким пројектима, као и објављивању научних и стручних радова и праксе Агенције у заједничким публикацијама, публикацијама Агенције или Универзитета / факултета, као и другим публикацијама, организовању практичне обуке студената Универзитета / факултета у Агенцији и реализацију истраживања и изради дипломских, мастер и других радова за потребе студија, првог, другог и трећег степена.

КАДРОВСКИ И ТЕХНИЧКИ КАПАЦИТЕТИ

На дан 31.12.2022. године, у Стручној служби Агенције запослено је 93 лица, од укупно 163 предвиђених, што представља 57,05% попуњености радних места.

По јавним конкурсима за попуњавање извршилачких радних места у Стручној служби, примљено је укупно четири новозапослена, од чега двоје виших саветника, један самостални саветник и један референт. Споразумом о преузимању преузет је запослени из Министарства правде, са места самосталног саветника на место вишег саветника и из Министарства финансија преузет је намештеник – возач. У току су два јавна конкурса за попуњавање извршилачких радних места, и то за вишег саветника и референта.

Стратешко и оперативно планирање људских ресурса и предвиђање будућих захтева у подручју знања и вештина запослених, које произлазе из надлежности Агенције, своје практично спровођење имали су, како кроз реализацију обука свих запослених у складу са Програмом стручног усавршавања и додатног образовања за 2022. годину и то кроз 34 обуке у организацији Националне академије за јавну управу, тако и кроз 18 обука у организацији домаћих и међународних партнера.¹⁶

Поред наведених обука запослени у Агенцији учествовали су и у следећим активностима:

- Радионици у оквиру Програма сарадње шведске и српске полиције „Програм помоћи шведске полиције III (SPAP III) 2019–2022“ која се односи на пружање подршке у припреми за успостављање Националног криминалистичко-обавештајног система (НКОС) у Републици Србији. Поред представника Агенције, учесници радионице су били и представници Министарства унутрашњих послова, Републичког јавног тужилаштва, Тужилаштва за организовани криминал, Пореске управе, Управе царина, Управе за спречавање прања новца, Канцеларије Савета за националну безбедност и заштиту тајних података, Министарства правде и Криминалистичко-полицијског универзитета.
- Програму сертификације за истражитеље финансијских превара (*CFE*) – *Certified Fraud Examiner* у организацији Америчког министарства правде, *U.S. Department of Justice, Office of Overseas Prosecutorial Development, Assistance and Training (OPDAT)*.
- Студијским посетама Паризу и Луксембургу у организацији НАЛЕД на тему „Корупција у јавним набавкама“, као и студијској посети Специјалној истражној служби *STT* Републике Литваније у вези са пројектом „ЕУ за борбу против корупције и основна права“.
- Другој регионалној радионици „Подстицање одрживог развоја подршком примени Конвенције Уједињених нација против корупције (*UNCAC*) у земљама дуж Економског појаса Пута свиле“ у организацији Канцеларије Уједињених нација за борбу против дроге и криминала (*UNODC*) и подршку Министарства правде Републике Србије. Циљ Радионице је био подизање капацитета учесника у превенцији и борби против корупције у интернационалним инвестиционим пројектима, при чему се предмет Радионице једним делом односио на област процене ризика од корупције у прописима, која је препозната као важан антикорупцијски алат.

¹⁶ Детаљније о обукама у Посебном делу извештаја

Агенција је наставила са осавремењивањем информационог система:

- Извршена је потпуна реконструкција Дата центра према највишим важећим стандардима (TIER) који је сада опремљен савременим системима физичко-техничке заштите, посебним системом противпожарне заштите и системом хаваријске вентилације и хлађења.
- Уграђени су и пуштени у рад дизел електрични агрегат и централни уређај за непрекидно напајање радних станица и виталних система Агенције, чиме се додатно штити скупопцена опрема и подаци, а истовремено се омогућава континуитет пословања без прекида.
- Извршено је структурно каблирање целе зграде чиме су отклоњени ризици по рачунарску мрежу, а значајно повећана брзина протока података.
- Завршена је комплетна замена старе рачунарске опреме новом, што подразумева серверску, активну и пасивну мрежну опрему, радне станице и периферне уређаје.
- Уведени су савремени програми надзора и праћења информационог система уз примену најновијих решења из области безбедности и заштите.
- Надограђен јединствени информациони систем који запосленима и корисницима омогућава квалитетнији рад и боље искуство приликом коришћења сервиса које пружа Агенција.
- Уз примену дигиталног SSL сертификата корисницима је омогућен највећи степен сигурности приступа новом порталу, подсајтовима уз безбедно управљање личним и другим осетљивим подацима.
- Све инвестиције у осавремењивање рачунарског система довеле су до значајне уштеде електричне енергије. Према подацима Управе за заједничке послове републичких органа Агенција је у 2022. години, у односу на претходну, годину уштедела 44.580 kWh односно 20,71 %.

У сарадњи са Републичком дирекцијом за имовину адаптиране су сутеренске и подрумске просторије, чиме је значајно проширен радни простор. Подрумске просторије су адаптиране према стандардима за архивски депо, док је приземље адаптирано за потребе Писарнице, чиме је омогућена боља приступачност странкама.

РОДНА ПЕРСПЕКТИВА СПРЕЧАВАЊА КОРУПЦИЈЕ

Интегрисање родне перспективе у рад органа јавне власти постало је стандард доброг планирања и добре управе.

Агенција испуњава одредбе Закона о родној равноправности које се односе на родну статистику и даје преглед најважнијих података разврстан по полу.

Контрола сукоба јавног и приватног интереса и кумулације функција			
7	Затражених сагласности за заснивање радног односа или пословне сарадње по престанку јавне функције	2	5
302	Затражене сагласности за истовремено вршење друге или више јавних функција	134	168
96	Лица по ступању на јавну функцију, у законском року, обавестило Агенцију о обављању другог посла или делатности	36	60
251	Затражена сагласност за обављање другог посла или делатности	110	141
12	Лица пренело управљачка права на друго лице у законском року	2	10
309	Решења којима је Агенција утврдила да постоји повреда Закона о спречавању корупције	92	217
Провера извештаја о имовини и приходима јавних функционера			
356	Покренутих поступака	154	202
365	Изречених Мера опомене	156	209
11	Изречених Мера јавног објављивања Одлуке о повреди Закона	7	4
Провера евиденције поклона			
41	Лице примило поклон по основу вршења јавне функције	11	30
591	Примљен поклон	61	530
Контрола финансирања политичких активности			
162	Одговорна лица у политичким субјектима	25	137
168	Захтева за покретање прекршајног поступка против одговорног лица	21	147
Контрола лобистичких активности			
6	Решења о упису у Регистар лобиста	*	6
16	Издатих Уверења о завршеној обуци за лобисту	11	5
3	Пријаве лобистичких контакта	*	3
План интегритета			
146	Руководилаца похађало обуку „Директор као покретач изградње институционалног интегритета“	55%	45%
1630	Чланова радних група похађало обуку „Значај плана интегритета и његова израда у апликацији“	72%	28%
Обука о етици и интегритету			
126.749	Отворених корисничких налога	75%	25%
103.401	Лице успешно положило тест знања	76,4%	23,6%

5. ПОСЕБАН ДЕО – ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗИ

ДЕТАЉНИЈЕ О ПОСТУПЦИМА ПРЕД ВЕЋЕМ АГЕНЦИЈЕ

Структура првостепених одлука о којима је Веће одлучивало по жалби	Број
Решење којим се утврђује повреда закона и функционеру изриче мера опомене са налогом на одређено поступање	16
Решење којим се утврђује повреда закона и функционеру изриче мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	10
Решење којим се утврђује повреда закона и функционеру изриче мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона	9
Решење којим се одбацује захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције као неблаговремен	6
Решење о одбијању захтева за давање сагласности за вршење друге јавне функције	4
Решење о одбијању захтева за давање сагласности за обављање другог посла уз јавну функцију	1
Решење којим се утврђује повреда одредбе чл. 56. ст. 4. Закона и обавезује се јавни функционер да поднесе оставку на једну од јавних функција	1
Решење којим се одбацује захтев за давање сагласности за обављање друге јавне функције због неблаговремености и одбија захтев за вршење треће јавне функције	1
Решење о обустави поступка	1
Укупно	49

**ДЕТАЉНИЈЕ О ОДЛУКАМА ОДБОРА / ВЕЋА ПРОТИВ КОЈИХ ЈЕ
 ВОЂЕН УПРАВНИ СПОР И УПРАВНИ СУД ДОНЕО ПРЕСУДЕ ТОКОМ
 2022. ГОДИНЕ**

Структура првостепених одлука које су потврђене у другостепеном поступку пред Одбором / Већем				
Бр.	Јавна функција	Повреда Закона	Изречена мера	Пресуда Управног суда
1.	Одборник и ранији председник скупштине општине	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (учествовао у раду и одлучивању на седницама скупштине општине на којима су донете одлуке о буџету општине на основу којих су из буџета исплаћивана средства удружењу чији је био члан, оснивач и председник управног одбора и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	Пресуда којом се тужба одбија
2.	Заменик јавног тужиоца	Решење којим се утврђује повреда чл. 43. ст. 2. Закона о Агенцији (није поднео Извештај о имовини и приходима у законском року)	Мера упозорења да се убудуће у свему придржава Закона	Пресуда којом се тужба одбија
3.	Члан управног одбора агенције	Решење којим се утврђује повреда чл. 28. ст. 4. Закона о Агенцији (истовремено вршење друге јавне функције директора привредног друштва и треће јавне функције одборника без сагласности Агенције)	Престанак друге јавне функције по сили закона и мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	Пресуда којом се тужба одбија
4.	Декан факултета	Решење којим се утврђује повреда чл. 27, 30. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (закључио споразум о сарадњи са спортским удружењем чији је оснивач и заступник, без сагласности Агенције обављао посао тренера у удружењу, непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се тужба одбија
5.	Посланик	Решење којим се утврђује повреда чл. 45. ст. 1. Закона о Агенцији (у року од 15 дана од дана ступања на функцију није обавестио Агенцију о обављању посла) и повреда чл. 51. ст. 1. Закона о Агенцији (није пренео управљачка права у привредном друштву)	Мера опомена обавезан да пренесе управљачка права и да се убудуће придржава Закона	Пресуда којом се тужба одбија

Структура првостепених одлука које су потврђене у другостепеном поступку пред Одбором / Већем				
Бр.	Јавна функција	Повреда Закона	Изречена мера	Пресуда Управног суда
6.	Директор предшколске установе	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се тужба одбија
7.	Одборник скупштине града	Решење којим се одбија захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције члана градске изборне комисије	-	Пресуда којом се тужба одбија
8.	Директор института	Решење којим се утврђује повреда чл. 30. ст. 4. Закона о Агенцији (без сагласности Агенције обављао саветодавне послове) и чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (одобрио себи средства за рад на пројекту и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се тужба одбија
9.	Директор д.о.о.	Решење којим се утврђује повреда чл. 28. ст. 4. Закона о Агенцији (без сагласности Агенције вршио другу јавну функцију одборника скупштине општине) и чл. 27. ст. 2. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (учествовао у доношењу одлуке скупштине општине којом је дата сагласност на план реорганизације д.о.о, непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се тужба одбија
10.	Директор основне школе	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се тужба одбија
11.	Ранији одборник и председник скупштине општине	Решење којим се утврђује повреда чл. 40. и 42. ст. 1. Закона о Агенцији (из буџета општине исплаћена средства фудбалском клубу чији је заступник његов син и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања одлуке о повреди закона	Пресуда којом се тужба одбија
12.	-	Решење којим се подносилац представке обавештава да је поступак по представци окончан	-	Пресуда којом се тужба одбија

Структура првостепених одлука које су потврђене у другостепеном поступку пред Одбором / Већем				
Бр.	Јавна функција	Повреда Закона	Изречена мера	Пресуда Управног суда
13.	Ранији генерални директор а.д.	Решење којим је одбачен захтев за давање сагласности за заснивање радног односа у д.о.о. и пословне сарадње са два д.о.о. јер исти није поднет у року	-	Пресуда којом се тужба одбија
14.	В.д. директора специјалне болнице	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. Закона о Агенцији (непотизам)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се тужба одбија
15.	Директор предшколске установе	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се тужба одбија
16.	Члан општинског већа	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (предузетничкој радњи супруге функционера општина уплатила средства, закључен уговор у поступку јавне набавке мале вредности и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се тужба одбија
17.	Председник општине	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (из буџета општине пренета средства на рачун привредног друштва чији је власник и заступник његова супруга, на рачун предузетника – рођеног брата функционера и на рачун привредног друштва чији је сувласник члан општинског већа и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се тужба одбија
18.	Директор центра за социјални рад	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (непотизам и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Пресуда којом се тужба одбија

Структура првостепених одлука које су потврђене у другостепеном поступку пред Одбором / Већем

Бр.	Јавна функција	Повреда Закона	Изречена мера	Пресуда Управног суда
19.	Ранији председник савета универзитета	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији (приликом избора председника савета универзитета гласала за себе, потписала одлуку о усвајању измена и допуна финансијског плана, након чега је закључила уговоре о ауторском делу на основу којих је ангажована уз накнаду и необавештавање Агенције о сукобу интереса)	Мера јавног објављивања одлуке о повреди закона	Пресуда којом се тужба одбија
20.	Одборник скупштине општине	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. ст. 2. и 3. Закона о Агенцији (у својству саветника за развој и унапређење инфраструктуре у општини закључио са општином уговор о пружању услуга саветника за област инфраструктуре уз накнаду)	Мера јавног објављивања одлуке о повреди закона	Пресуда којом се тужба одбија
21.	Ранији директор високе пословне школе струковних студија	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. ст. 2. Закона о Агенцији (поступио супротно Уредби о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама)	Мера јавног објављивања одлуке о повреди закона	Пресуда којом се тужба одбија
22.	Директор д.о.о.	Решење којим се утврђује повреда чл. 43. ст. 2. Закона о Агенцији (није поднео Извештај о имовини и приходима у законском року)	Мера упозорења којом се обавезује да поднесе Извештај	Пресуда којом се тужба одбија
23.	Директор института	Решење којим се утврђује повреда чл. 28. ст. 4. Закона о Агенцији (без сагласности Агенције вршио другу јавну функцију председника надзорног одбора здравственог центра)	Престанак друге јавне функције по сили закона	Пресуда којом се тужба одбија
24.	Одборник скупштине општине	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. ст. 2. и 3. Закона о Агенцији (истовремено обављање јавне функције и дужности члана савета месне заједнице у истој општини)	Мера упозорења да престане са истовременим обављањем јавне функције и дужности	Пресуда којом се тужба одбија

Структура првостепених одлука које су потврђене у другостепеном поступку пред Одбором / Већем				
Бр.	Јавна функција	Повреда Закона	Изречена мера	Пресуда Управног суда
25.	Члан одбора директора д.о.о.	Решење којим је одбијен захтев за давање сагласности за обављање посла члана надзорног одбора д.о.о.	-	Пресуда којом се тужба одбија
26.	Народни посланик и одборник – председник скупштине општине	Решење којим се утврђује повреда чл. 27. ст. 2. Закона о Агенцији у вези са чл. 33. ст. 2. тач. 3. Закона о спорту (истовремено обављање јавних функција и дужности председника спортског савеза, члана извршног одбора спортског савеза и потпредседника спортског савеза)	Мера опомене којом се обавезује да престане са истовременим вршењем јавних функција, с једне стране, и дужности у спортским савезима	Пресуда којом се тужба уважава, поништава решење Одбора и предмет враћа на поновни поступак
27.	Ранији директор електротехничке школе	Решење којим се утврђује да није поступио по ранијем решењу в.д. директора Агенције и престао са истовременим вршењем јавних функција директора наведене школе и одборника скупштине града	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције директора	Пресуда којом се тужба уважава, поништава решење Одбора и предмет враћа на поновни поступак

ФИНАНСИЈЕ

Укупно извршење у 2022. години износило је 288.365.292,65 динара, што је 96,77% од одобрених средстава. Неутрошена средства враћена су у буџет Републике Србије.

Прилог 1: Програмска структура буџета Агенције за 2022. годину

Редни бр.	Програмска активност	Пројекат	Буџет	Извор финансирања
1.	Спровођење механизма спречавања корупције		278.983.000,00	01 – приходи из буџета
2.		Избори за председника	19.006.000,00	01 – приходи из буџета
Укупно:			297.989.000,00	

Програмска активност: 0007 – Спровођење механизма спречавања корупције – динари

Екон. класификација	Назив позиције у буџету	Планирано	Расход	Неостварено	% извршења
411	Плате, додаци и накнаде запослених (зараве)	174.752.000,00	172.521.979,34	2.230.020,66	98,72
412	Социјални доприноси на терет послодавца	27.995.000,00	27.651.507,70	343.492,30	98,77
413	Накнаде у натури	900.000,00	751.962,00	148.038,00	83,55
414	Социјална давања запосленима	3.235.000,00	3.204.222,07	30.777,93	99,05
415	Накнаде трошкова за запослене	3.390.000,00	3.233.775,15	156.224,85	95,39
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	940.000,00	686.659,89	253.340,11	73,05
421	Стали трошкови	6.160.000,00	5.230.171,34	929.828,66	84,91
422	Трошкови путовања	1.946.000,00	1.204.415,41	741.584,59	61,89
423	Услуге по уговору	33.000.000,00	31.104.637,24	1.895.362,76	94,26
424	Специјализоване услуге	720.000,00	690.000,00	30.000,00	95,83
425	Текуће поправке и одржавање	4.360.000,00	2.942.009,83	1.417.990,17	67,48
426	Материјал	2.500.000,00	1.531.148,13	968.851,87	61,25
481	Дотације невладиним организацијама	4.876.000,00	4.875.214,46	785,54	99,98
482	Порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате	90.000,00	34.540,00	55.460,00	38,38
483	Новчане казне и пенали по решењу судова	200.000,00	17.870,00	182.130,00	8,94
485	Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа	100.000,00	0	100.000,00	0
511	Зграде и грађевински објекти	3.400.000,00	3.346.789,80	53.210,20	98,43
512	Машине и опрема	4.435.000,00	4.432.866,00	2.134,00	99,95
515	Нематеријална имовина	5.984.000,00	5.901.326,40	82.673,60	98,62
Укупно:		278.983.000,00	269.361.094,76	9.621.905,24	96,55

Пројекат 1: 7055 – Избори за председника

Екон. класификација	Назив позиције у буџету	Планирано	Расход	Неостварено	% извршења
421	Стални трошкови	60.000,00	59.887,51	112,49	99,81
423	Услуге по уговору	18.680.000,00	18.679.221,58	778,42	99,99
426	Материјал	49.000,00	48.512,80	487,20	99,01
512	Машине и опрема	217.000,00	216.576,00	424,00	99,80
Укупно:		19.006.000,00	19.004.197,89	1.802,11	99,99

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

У 2022. години Агенција је спровела јавне набавке на основу којих су закључени следећи уговори:

Ред. бр.	Предмет јавне набавке	Врста поступка	Правно лице са којим је закључен уговор	Вредност уговора без ПДВ-а	Вредност уговора са ПДВ-ом	Извршење
1.	Check Point софтверске лиценце	Отворени поступак јавне набавке	„Magnetic System” д.о.о. Београд	3.595.000,00	4.314.000,00	4.314.000,00
2.	Набавка мрежних уређаја и друге рачунарске опреме	Отворени поступак јавне набавке	„ЛАПТОП ЦЕНТАР” д.о.о. Београд	2.592.000,00	3.110.400,00	3.110.400,00
3.	Услуге унапређења и одржавања софтвера	Отворени поступак јавне набавке	„Prozone” д.о.о. Нови Сад	5.749.984,00	6.899.980,80	3.099.993,60
4.	Подршка ИТ систему	Отворени поступак јавне набавке	„Magnetic System” д.о.о. Београд	1.119.300,00	1.343.160,00	947.020,80
5.	Услуга путничких (туристичких) агенција	Отворени поступак јавне набавке	„Nenex-trade” д.о.о. Београд	2.033.33,33	2.440.000,00	464.176,20

Ред. бр.	Предмет јавне набавке	Врста поступка	Правно лице са којим је закључен уговор	Вредност уговора без ПДВ-а	Вредност уговора са ПДВ-ом	Извршење
6.	Софтверске лиценце – Партија 1 (Лиценце за Ваксир и репликацију)	Отворени поступак јавне набавке	„Magnetic System” д.о.о. Београд	662.750,00	795.300,00	795.300,00
7.	Софтверске лиценце – Партија 2 (Остале лиценце)	Отворени поступак јавне набавке	„Extreme” д.о.о. Београд	1.122.715,00	795.300,00	1.347.258,00
8.	Разна рачунарска опрема	Отворени поступак јавне набавке	„Magnetic System” д.о.о. Београд	1.142.123,00	1.370.547,60	1.370.547,60
9.	Услуге осигурања возила	Централизована јавна набавка	„Дунав Осигурање” а.д.о. Београд	199.252,00	209.214,60	194.493,15
10.	Услуге осигурања запослених – путничко здрав. осигурање	Централизована јавна набавка	„Generali Osiguranje” а.д.о. Београд	6.600,00	6.930,00	6.930,00
11.	Услуге осигурања запослених	Централизована јавна набавка	„Generali Osiguranje” а.д.о. Београд	499.144,80	500.052,30	0,00
12.	Услуге осигурања имовине	Централизована јавна набавка	„ДДОР Нови Сад” а.д.о. Нови Сад	484.376,00	508.594,80	508.594,80
13.	Услуге мобилне телефоније	Централизована јавна набавка	„Телеком Србија” а.д. Београд	857.699,04	1.029.238,85	307.933,58
14.	Материјал за рачунаре – тонери	Централизована јавна набавка	„Prointer web” д.о.о. Београд	100.440,00	120.528,00	120.528,00

**ОБУКЕ ЗАПОСЛЕНИХ У СТРУЧНОЈ СЛУЖБИ
НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЈА ЗА ЈАВНУ УПРАВУ**

Ред. бр.	НАЗИВ ОБУКЕ	Број запослених
1.	Примена система електронских фактура	1
2.	Практичан рад на регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава	1
3.	Јавни наступ у онлајн окружењу	1
4.	Припрема државног стручног испита	1
5.	Коришћење јединственог информационог система за планирање, праћење спровођења, координацију јавних политика и извештавање	1
6.	Е-фактура	1
7.	Ја и мој тим	3
8.	Јавне набавке – спровођење поступака	1
9.	Основе <i>HTML</i>	2
10.	Статистичка обрада података помоћу СПСС програма	2
11.	Оптимизација административних поступака	1
12.	Развој и унапређење капацитета полазника за израду документа јавних политика (стратегија програма и акционих планова)	1
13.	Споразум о стабилизацији и придруживању	1
14.	Коришћење пивот табела у <i>Excel</i>	1
15.	Напредне <i>Power Point</i> презентације	1
16.	Програм континуираног стручног усавршавања државних службеника у државном органу	1
17.	<i>Honeycomb</i> – Јачање професионалних капацитета државних службеника на положају у Србији (ИРА-19)	4
18.	Централни информациони систем за обрачун зарада (Искра)	2
19.	Програм обуке новопостављених државних службеника на положају	1
20.	Основе обраде и заштите података	1
21.	Радни односи у државним органима – примена у пракси	1
22.	Програм обука државних службеника на положају – изградња организационе културе	2
23.	Напредна обрада текста	1
24.	Дигитална писменост	1
25.	Право на приступ информацијама од јавног значаја	1
26.	Дигитална писменост – напредна обрада текста	2

Ред. бр.	НАЗИВ ОБУКЕ	Број запослених
27.	Напредне <i>Power Point</i> презентације	1
28.	Програм обука државних службеника на положају – Трансформација начина управљања	1
29.	Родна равноправност	1
30.	Уставно уређење	1
31.	Вредновање радне успешности	1
32.	Напредна обрада текста	1
33.	Како да користите пивот табеле у Екселу	1
34.	Напредне табеларне калкулације	1
35.	Унапређивања знања у вези са правним и институционалним оквиром у РС као појмом и облицима дискриминације, улогом и надлежностима Повереника за заштиту равноправности	2

УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ У ОРГАНИЗАЦИЈИ ДОМАЋИХ И МЕЂУНАРОДНИХ ПАРТНЕРА

Ред. бр.	НАЗИВ ОБУКЕ	Организатор	Број запослених
1.	CFE	Амбасада САД	7
2.	Планирање јавних набавки и приказ рада на порталу ЈН	ИПЦ	1
3.	Обука за подизање свести о кибернетичкој хигијени / Обука о кибернетичкој сигурности	<i>IFES (International Foundation For Electoral Systems)</i>	25
4.	Управљање документарним материјалом и архивско пословање	Државни архив Србије	1
5.	Интегрисање родне перспективе и креирање родно унапређење извештавања о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23	Министарство правде	1
6.	Подстицање одрживог развоја кроз подршку имплементације Конвенције УН против корупције <i>UNCAC</i> у земљама дуж економског појаса пута свиле	Канцеларија Уједињених нација за дрогу и криминал <i>UNODC</i>	6
7.	<i>Masterclass – From silence to action</i>	<i>The Regional Anticorruption Initiative (RAI) Secretariat</i>	1

Ред. бр.	НАЗИВ ОБУКЕ	Организатор	Број запослених
8.	Етика и интегритет	АСК	7
9.	Регионални састанак за размену искустава надлежних тела за спровођење закона о сукобу интереса	<i>Transparency international BiH</i>	2
10.	Пословна и језичка комуникација	АСК	1
11.	Медијски наступ	ОЕБС	6
12.	Обука о дигиталној имовини	ОЕБС	15
13.	Студијска посета Републици Француској и Луксембургу на тему антикорупције и заштите права у области јавних набавки	НАЛЕД	1
14.	<i>Off-shore</i> компаније	ОЕБС	22
15.	Обука о изградњи тима за руководиоце сектора	ОЕБС	6
16.	Унапређење капацитета кадровских јединица државних органа за интерну и екстерну комуникацију	СУК	1
17.	<i>The Essential Data Protection Course</i>	<i>EIPA Luxembourg</i>	3
18.	<i>Erste Security & Fraud konferencija</i>	<i>Erste bank a.d. Novi Sad</i>	1

